

ARADI KÖZLÖNY

Főszerkesztő és igazgató:
Dr. STAUBER JÁNOS

ARAD 55. évf. 152. szám
1940. július 10., szerda

Felélős-szerkesztő:
SZ. JAKAB GÉZA

Laptulajdonos: „Aradi Közlöny lapkiadó r. t.” — Törvényszéki bejegyzési szám: 10/1-1938.

Uj belügyminiszteri rendelkezések az állam rendjének védelme érdekében

Lemondott Horia Sima professzor, Radu Budisteanu az új kultuszminiszter — A zsidó-kérdéssel és nemzetgazdasági problémákkal foglalkozott a minisztertanács

Bucuresti. A belügyminisztérium az ostromállapotról és az állam rendjének védelméről szóló törvények alapján a következő rendeleteket bocsátotta ki:

1. Tilos az állam belső politikai rendje, a totalitárius és nacionalista állameszme ellen a) élőszóval, vagy írásban agitálni és olyan értelmű propagandát kifejteni, amely az ország politikai rendszerének és heálítottóságának megváltoztatására törekszik, b) tilos titkos társaságokat alakítani a fenti cél szolgálatában, c) már feloszlatott régi egyesületeket visszaállítani, vagy fenntartani, d) minden olyan tett elkövetése tilos, amely diszkreditálja az állam törvényeit s belső életét.

Csakis minisztertanácsi engedéllyel eszközölhetők új kinevezések és előléptetések

Bucuresti. Öfelsége a király dekrétumot írt alá, amelyben elrendeli, hogy július 30-tól kezdődően úgy az állam közigazgatásában, mint bármilyen autonóm intézetnél, vagy olyan intézményeknél, amely az államtól függ

a megüresedett állásokra sem tisztviselői kinevezéseket, sem előléptetéseket nem lehet eszközölni a minisztertanács engedélye nélkül. Kivételt képeznek a diplomaták, a bírák és a hadsereg

Horia Sima lemondott, Radu Budisteanu az új kultuszminiszter

Bucuresti. A Monitorul Oficial mai száma a következő legfelsőbb királyi dekrétumot közli:

MI CAROL,

— Isten kegyelméből és a nép akaratából Románia királya, minden jelenlévőnek és eljövendőnek egészséget.

— tudomásul véve Horia Sima professzornak a vallás- és szépművészeti miniszteri tárcáról való lemondását,

— az alkotmány 46-ik szakasza értelmében elrendeltük és elrendeljük:

1. Ezt a lemondást elfogadjuk.
2. Radu Budisteanut vallási és szépművészeti miniszterré kinevezzük.
3. Jelen dekrétum végrehajtásával miniszterelnöki feladatokat bizzuk meg.

Bucuresti, 1940. július 8.

CAROL R.

Gigurtu miniszterelnök.

A keddi minisztertanács

Bucuresti. Hivatalosan jelentik, hogy Jon Gigurtu miniszterelnök vezetésével július 9-én reggel 9 órai kezdettel a kormány tagjai minisztertanácsra ültek össze. E rövid tanácskozás keretében a főbb kormányzati irányelveket állapították meg és legfőként foglalkoztak a zsidókérdés és a nemzetgazdaság problémáival, nevezetesen a mezőgazdaság, erdőgazdaság, aratás, tűzifaellátás ügyével, valamint a külkereskedelmi és nemzetgazdasági minisztériumok együttműködésének szabályozásával. A minisztertanács 10 óra 40 perckor ért véget.

V. Gruia dr. igazságügy-miniszter látogatásai

Bucuresti. Dr. V. Gruia igazságügyminiszter, Florin Foisoranu államtitkár kíséretében ma látogatást tett a legfelsőbb Semmitőszéken, ahol Andrei Radulescu, a Semmitőszék

főnöke fogadta. A miniszter az üdvözlések elhangzása után köszönetet mondott majd az ilfovi ügyvédi kamarán tett látogatást, ahol Stoicescu dékán fogadta. Gruia igazságügy-miniszter itt kifejtette, hogy első teendői közé tartozik az új ügyvédszervezeti törvény megalkotása.

A céhek képviselői üdvözlötték Stan Gitescu munkaügyi minisztert

Bucuresti. Az összes foglalkozások céheinek képviselői kinevezése alkalmával üdvözlötték Stan Gitescu munkaügyi minisztert és a hozzája intézett emlékiratukban rendületlen ragaszkodásukról biztosították a Nemzet Pártját. A munkaügyi miniszter a céhek képviselőinek adott válaszában kifejtette, hogy a kormány programja szerint az ipari és kereskedelmi üzemek mind erősebb román jellegű kívánja kidomborítani minden kérdésben a céhek képviselőivel kíván tanácskozni és teljes összhangot óhajt létrehozni a gyárvállalatok és a munkásság között.

A temesi királyi helytartóság közleménye

— A temesi királyi helytartóság ismét felszólítja a közönséget, hogy őrizze meg a csendet és nyugalmat. A hatóságok nem gondolnak területi kiürítésre, mert nincsen semmi ok arra, hogy ilyen irányban intézkedéseket hozzanak.

— Abból a körülményből, hogy a katonasághoz tartozók, vagy azok családtagjai esetleg kifutóznak, nem lehet és nem szabad riasztó következtetésre jutni, mert az csak természetes, hogy a hadsereg mozgásban van. A hadsereg a legbékésebb időben is mozog. Ezredeket, zászlóaljakat, hadseregeket, iskolákat, stb. szolgálati érdekből egyik helységről a másikba helyeznek. Ha jelenleg hasonló mozgás észlelhető, úgy csak ilyen áthelyezésekről lehet szó és semmiestre sem arról, hogy a hadsereg elhagyja a város védelmét. Ha katonai szolgálataiban levő személyek feleséget is elutaznak, azt mindenképp természetesnek kell találni.

mert a hadsereghez tartozók feleségei nem maradhatnak Temesvárott, Aradon, stb., ha a férj csapategységét, amelyetől a zsoldot és más jövedelmét kapja, katonai érdekből más helységré helyezték át.

— Különben is, ha a kiürítés esete forogva fenn, egészen pontos utasításokat fognak kiadni arról, hogy ki hogyan és mikor hagyhatja el a helyét és hová kell mennie. Az összes előírásokat és intézkedéseket ebben a tekintetben jól és alaposan meghatározzák. Ne gondolja senki sem, hogy bármikor és akárhová elhagyható, mert mindenképp a hatóságok utasításait kell követnie.

— A temesi királyi helytartóságnak azonban az a meggyőződése, hogy nem fog sor kerülni ezen intézkedések alkalmazására

Nichifor Crainic és Alessandro Pavolini távirat-váltása

Bucuresti. Nichifor Crainic propagandaügyi miniszter a következő táviratot küldte Alessandro Pavolininek, az olasz népnevelésügyi miniszternek:

— Amikor az integrálisan nacionalista és az új európai orientációra átszervezett Románia propaganda minisztereként hivatalomát átvesszem, első gondolatom, hogy Nagyméltóságodnak, aki a Duce zsenialitásának szellemében csodálatos és óriási eredményeket mutatott fel a fascista rendszerben, üdvözlémet küldjem, Mussolini Itáliájának barátja és csodálója vagyok és ennek az Olaszországnak elismeréséért és megbecsüléséért komoly munkát fejtettem ki hazámban. Kívánom Olaszország nagyságának tündöklését, a Duce kiváló hadseregének győzelmét és Excellenciádnak őszinte barátsággal vagyok hiva

Nichifor Crainic.

A táviratra a következő válasz érkezett Rómából:

Szivem mélyéből és meleg barátsággal köszönöm Excellenciádnak köszöntését és boldog vagyok, hogy ilyen kitűnő egyéniség jutott e magas megbízáshoz, ahol kétségkívül maradandót és eredményeset fog alkotni. Őszinte baráti kézzorítással

Alessandro Pavolini.

Bessarabia közviszonyai

Bucurestiből jelentik: A Tass szovjet távirati ügynökség Bessarabiára, de különösen az ottani egészségügyi viszonyokra vonatkozóan különböző híreket hozott forgalomba. Ezeknek megcáfolására és a tényleges helyzeti megismerésére, az alábbi hivatalos ki-mutatást közlik a nyilvánossággal:

— „Bessarabia 1918-ban, a Romániához történt csatlakozáskor, egy sorsára hagyott vidékhez hasonlított és az ide helyezett orosz köztisztviselők úgy érezték, hogy száműzetésbe küldték őket. Ebben az esztendőben ezen a területen 2 millió 750 ezer lélek lakott, míg 1937-ben a lakosság száma már 3 millió 110 ezer 654 főre szaporodott. 1918-ban Bessarabia 26 egészségügyi központra volt felosztva, mindössze 25 kórházzal és 1300 ágygal. A folyó esztendőben viszont már 76 kórháza van ennek a tartománynak. A kórházakban 742 orvos fejt ki tevékenységét akik mellett 257 ápoló működik. A kórházakon kívül számos egészségügyi rendelőt is felállítottak és ezekben több mint 115 ezer ingyenes rendelést végeztek, de ugyanilyen nagyszámú beteget kezelték magánlakásban is. A rendkívül nagymérvű egészségügyi akció eredményeképpen sikerült a cárizmus alatt dühöngő kiütéses tifuszjárványt csökkenteni, 1919-ben a tifuszbetegség száma még 56 ezer volt, míg 1938-ban mindössze 2234 tifuszos megbetegedés történt. A halálzási arányszámot 25,8 százalékról 19,2-re csökkentették 1938-ban és végül a születések 11,7 százalékkal emelkedtek.

Teljhatalmat kapott a Pétain-kormány

395 szavazattal 3 ellenében megszavazták a francia alkotmánymódosító törvényjavaslatot. A „Richelieu“-t is elsüllyesztették az angolok

Francia flotta-egységek és repülőgépek bombázzák Gibraltár erődítményeit

Róma. (Rador.) A Stefani ügynökség jelenté Vichyből: Hivatalos francia közlemény szerint a LEBRUN elnöklele alatt összeült államtanács hétfőn este jóváhagyta az alkotmány módosításáról szóló törvényjavaslatot. A tervezet képviselőházi előterjesztésével Laval helyettes miniszterelnököt bízták meg.

A francia rádió közölte, hogy Vichyben kedd délelőtt a francia kamara elfogadta a francia alkotmány módosítására vonatkozó javaslatot. A javaslat mellett 395 képviselő szavazott, míg ellene mindössze 3 képviselő adta le szavazatát.

A francia kamara a kedd délelőtti ülésen a következő kérdésre szavazott:

A képviselőház kijelenti, hogy ok van az alkotmánytörvények megváltoztatására. Ezt a javaslatot, mint már ismeretes 395 szavazattal 3 ellenében megszavazták. Az ülésen jelen volt REYNAUD volt miniszterelnök is. A határozati javaslatot, annak előadója okolta meg és utalt arra, hogy a vitára szerdán kerül sor. Elfogadták Laval javaslatát is amely szerint a képviselőház és a szenátus szerdán tart ülést, amelyen Laval fog felvilágosításokat adni az a tárgyban hozzántézendő kérdésekre.

A francia rádió jelenté, hogy a nemzetgyűlés által megszavazásra kerülő törvény egyetlen szakaszból áll és a következőképpen hangzik:

„A nemzetgyűlés a francia köztársaság kormányának, amely Pétain tábornagy legfőbb irányítása alatt áll minden hatalmat megad, hogy a francia államnak egy vagy több szakaszból álló alkotmányt adjon. Ez az alkotmány a munka, a család és a haza jogának védelmében épül fel és azt azok a törvényhozó szervek foglalkoztatják, amelyeket maga az új alkotmány létesít.

A „Richelieu“-t megtorpedózták az angol hajók

London. (Rador.) A Reuter ügynökség jelenté, hogy az angol tengeri haderő tegnap tovább folytatta tevékenységét abból a célból, hogy „megakadályozza a francia tengeri haderőnek ellenséges kézre való jutását.“ Az angol tengeri haderő egységei akciót indítottak a „Richelieu“ páncélos csatahajó ellen. A hadműveletet siker koronázta. Részleteket később fogunk közölni az eseményről.

Az angol tengerészeti minisztérium az angol alsóház keddi ülésén bejelentette, hogy a Richelieu francia páncélos csatahajót a francia kelet-afrikai Dakar kikötőjében az angol haditengerészeti egységei megtámadták. A vízalatti bombákkal és ágyutűzzel intézett támadás eredményes volt, amennyiben a Richelieu féldalra dőlt és a hajó fara meglehetősen mélyen a vízbe süllyedt.

Visszahívták az egész londoni francia nagykövetséget

Berlin. (Rador.) A Német Távirati Iroda jelenté, hogy a londoni francia ügyvivő tegnap hivatalos közleményt juttatott el a londoni külügyi hivatalba. Ez a levél közli, hogy a diplomáciai kapcsolatok megszakítása után visszahívták a londoni francia nagykövetséget valamennyi tagját. A közlemény szerint a nagykövetség tagjai már megtették minden előkészületet az elutazásra. Az irattár fontosabb részét magukkal viszik, a másik részét pedig elégetik.

Német bombavetők Anglia fölött

London. (Rador.) Mára virradó éjszaka Anglia nyugati és déli, valamint Skócia északi partjai mentén ellenséges repülőgépek jelentek meg és bombákat vetettek a partok mentén lévő épületekre, de nagyobb károkat nem okoztak. Hír szerint Gibraltár feletti nagy magasságban újból idegen repülőgépek jelentek meg és bombákat vetettek az ottani kikötőbe ismét visszatért angol tengeri haderő egységei felé.

Francia hajók bombázzák Gibraltárt

Madrid. (Rador.) Gibraltár a legnagyobb idegességben él. Ágyúdörgések és bombázások zaja hallatszik szüntelenül. Az angol hatóságok lövészárkok készítését rendelték el. A gibraltári kikötőből kifutott angol flotta-egységek Gibraltárba érkezett hírek szerint Centánál s Algecirasnál összeütköztek a francia flotta hajóival és a hatalmas arányú tengeri ütközet még mindig folyamatban van.

Ujabb német tengeri „rekord“-ok

Berlin. (Rador.) A vezéri főhadiszállás jelenté: Hans Gorick Stuckauer hadnagy vezetésével álló tengeralattjárók 36.450 tonna ürtartalmú kereskedelmi hajót süllyesztett

el. Ugyancsak elsüllyesztette a Clyding nevű felfegyverzett 16.500 tonnányi angol kereskedelmi gőzöst. Julius 8-án jelentették, hogy egy tengeralattjárók 38.000 tonna hajót süllyesztett el. A most befutott tengeralattjáró parancsnoka Knorr főhadnagy jelenté, hogy az általa elsüllyesztett hajótér 40.311 tonna. Az Anglia felett működő légi haderők a parti városokon kívül szembányákat, repülőtereket és hadipari üzemeket bombáztak Belfast, Arvant, Kyrow-Island, Cardway, Harwick és Billingi közelében. A La Manche csatornában 5 gőzöst és egy torpedórombolót rongáltunk meg. Több ellenséges repülőgép támadását eredményesen visszavertük. Julius 8-ról 9-ére virradó éjszaka ellenséges repülőgépek Hollandia és Belgium felett, valamint Észak- és

Külföldi származású angol állampolgárok rendőri nyilvántartása

London. (Rador.) A belügyminisztérium rendelete tadott ki, amelynek értelmében mindazok a német, osztrák és olasz volt alattvalók, akik 1932. december 31-ike után szereztek

Völkischer Beobachter:

„Franciaország nem bujhat ki vereségének következményei alól“

Zürich. A Neue Züricher Zeitung írja: A német sajtó a legutóbbi napokban a legnagyobb határozottsággal visszautasított minden francia közeledést. A Völkischer Beobachter többek között a következőket írta:

— Németország győző állam és Franciaország legyőzött ország. Ez a tény és ezen nem lehet változtatni. Minden ezirányú kísérlet hiábavaló.

Franciaország nem fog a felelősség és a következmények alól kibújni. Hiába minden meszterkedés. Franciaország ma legyőzött állam.

Új francia-angol tengeri csatát várnak a Karaibi-tengeren

Tokio. (Rador.) Martinique szigete felé elindult az Extreme nevű francia hadihajó, hogy segítségére siessen az ottlévő francia hajóegységeknek. A Karaibi-tengeren várják az angol és francia hajóhad között rövidesen meginduló nagy ütközetet.

Hull újra tartózkodóan nyilatkozik

Washington. (Rador.) A Stefani-ügynökség jelenté: Cordell Hull külügyminiszter az

Nyugat-Németországban kis lakóházakat bontásztak, több polgári személy meghalt. Tegnap 11 ellenséges repülőgépet lelőttünk, közülük 6-ot légvédelmi ágyunk, 5-öt vadászgépeink, míg saját gépeink közül 5 hiányzik.

Haakon király nem mond le trónjáról

London. (Rador.) A Reuter-iroda jelenté: Haakon norvég király abban a válaszban, amelyet a norvég elnöki tanács hozzáintézett táviratára adott, közölte, hogy nem hajlandó lemondani trónjáról. A válaszban, amelyet a német befolyás alatt álló elnöki tanács máig meg is kapott, Haakon király többek között a következőket írja:

— „A norvég nép szabadsága és függetlensége alkotmányunk első parancsa. En ez a parancsot tartom szem előtt és a norvég nép érdekeit szolgálom, amikor kitartok azon helyzet és hivatás mellett, amelyet a szabad norvég nép 1905-ben rámbízott. Abban az esetben, ha Norvégiában olyan feltételek létesülhetnének, amelyek megengednék a magam és kormányom számára a visszatérést munkánk szabad folytatása céljából, azonnal visszatérnénk hazánkba. Ennek a munkának előfeltétele azonban az lenne, hogy az összes idegen katonai egységek elhagyják az országot.“

Diplomáciai bonyodalom készül a Szovjet, Törökország és Németország között? . . .

London. A Reuter távirati iroda jelenté: A szovjet nagykövet tegnap elhagyta Ankarát és visszatért Moszkvába. A hazautazást hivatalosan hiteleshatalmával indokolta. Általában azt hiszik, hogy a váratlan visszatérés a német Fehér Könyvben nyilvánosságra hozott adatokkal áll összefüggésben amelyek — mint ismeretes — azt ígérkeznek igazolni, hogy Törökország fegyveres akciót tervezett a baku orosz petróleumvidék ellen.

Terentjev szovjet nagykövet, aki utban van Moszkva felé az Istambulba érkezett, találkozott von Papen német nagykövettel, akivel hat órán át tartó tanácskozást folytatott. A megbeszélés után Papen visszatért Ankarába.

Istanbul. (Rador.) A Stefani ügynökség jelenté: A legutóbbi német Fehér Könyvben közölt okiratok következtében több politikai személyiség helyzete megrendült és arról is szó van, hogy a kormányban rövidesen változás történik.

meg az angol állampolgárságot, kötelesek jelentkezni a kerületi rendőrhivatalokban. Kivételet képeznek a köztisztviselők és mindazok, akik még nem töltötték be 16-ik életévüket.

amelynek a vereségnek minden következményét viselnie kell.

A Berliner Zeitung tudósítójának jelentését közli, amely szerint a franciák háromszáz elzászi német asszonyt és férfit internáltak. Ezek először Metzben voltak, fogságban, majd a hadihelyzet kialakulása következtében Dijonba szállították őket, később még délebbre. Az újság tudósítójának értesülése szerint

az internált férfiakat Északafrikába szállították, ahol arra készítették őket, hogy a francia idegen-églőbe belépienek.

Egyesült-Államoknak Anglia számára nyújtott segélyével kapcsolatos bírálatokra válaszolva kijelentette, hogy a hadianvag szállítása Anglia számára nem jelenti azt, hogy az Egyesült-Államok az európai politikába akarna beavatkozni.

Másrészt washingtoni kormánykörökben kijelentették, hogy Angliát meggátolják abban, hogy a nyugatindiai francia szigetek és Martinique elleni blokádját tovább folytass

De Gaulle után — Muselier tengernagy

Vichy. (Rador.) A Havas-ügynökség jelentette: A francia kormány rendeletére eljárás indítottak Muselier ellentengernagy ellen. Muselier ellentengernagy a Nagybritanniában állomásozó francia légi és haditengerészeti egységek főparancsnokságát vette át.

Dánia totális állam!

Hága. Stauning dán miniszterelnök kijelentette, hogy az új kormány a négy legnagyobb párt tagjaiból és pártönkivüliekből alakult. Ez a körülmény kellő módon kifejezi azt a tényt, hogy Dánia szakított a parlamentarizmussal, illetve a múlt politikai rendszerével. A dán kormány és a dán nép az új idők szelleméhez alkalmazkodik és az új rendszerhez csatlakozik. Dánia minden szomszédjával jó viszonyt akar fenntartani, de elsősorban őszinte barátságra törekszik Németországgal, amelynek

képviselői Dániában időznek. A dán népben eddig is mindig erős nemzeti érzés uralkodott. Ehhez most az a belső elhatározottság járult, amelynek kihangsúlyozott célja, hogy Németországgal közös úton haladjon.

Elutasító választ adott Tokiónak London

Tokióból jelentik: A DNB közli, hogy a brit kormány a japán kormányra arra a kérésére, hogy a burmai tartományon keresztül a kínai kormány számára küldendő legyverszállítványokat szüntessék be, negatív választ adott. Ez a válasz Tokióban rendkívül rossz benyomást keltett. (Rador.)

Tokió. (Rador.) Japán külpolitikai körökben nagy megdöbbenéssel fogadták az angol kormány negatív választát, amelyben Csang Kei

Seknek küldendő fegyverszállítás megszüntetésére vonatkozólag nem adott biztosítékot. Japánban úgy látják, hogy Anglia elvesztette presztízsét Európában, de azt is észlelik, hogy Anglia és az USA együtt dolgoznak, így tehát a japán hadseregnek fel kell készülnie. Arita külügyminiszter is kezd veszíteni népszerűségéből, mert túlságosan hiszékeny az angol és amerikai diplomáciával szemben.

Racionalizálják Franciaországban az élelmiszer-fogyasztást

Vichy. (Rador.) Chichery francia nemzetgazdasági és közlelmészeti miniszter megbeszélést tartott az élelmiszerüzemek és termelők képviselőivel. E megbeszélés kapcsán rendeletet bocsátott ki, amelyben a buza, hus, zsír, bur-

gonya és borállományt felveszik az ezen élelmiszer-cikkek fogyasztását racionalizálják. A miniszteri rendelet indokolásában kimondja, hogy a belső fogyasztás észszerű csökkentése minden esetleges éhínséget meg tud akadályozni.

Pétain-kormány-ellenes francia propaganda indult Kanadában

Ottava. (Rador.) Henry de Kerillys ismert francia újságíró Ottavába érkezett, mint de Gaulle tábornok az angolai szabad francia csapatok parancsnokának képviselője. A kanadai kormány tagjaival folytatott tanácskozásai után Washingtonba utazik. De Kerillys a francia légihaderő kapitányi egyenruháját viseli és az újságírókkal történt találkozásai során kijelentette, hogy Pétain marsall a német uralom elismerésére vonatkozó ténykedése ellentétben áll a francia nép hagyományával és az ő verduni multjával. De Kerillys hozzátette, hogy De Gaulle tábornok szívvel-lélekkel francia és kitűnő képviselője annak a Franciaországnak, amely sohasem fogja megadni magát, ezért mindazok a franciák, akik nem akarnak németekké válni, kövessék De Gaulle tábornokot

A francia-angol konfliktus lényege

Bern. (Rador.) A Havas-ügynökség jelentette: Azzal a brit propagandával kapcsolatban, amely igazolni kívánja az angol hajóhad eljárását a francia hajóhadal szemben, jól értesült körökben az a vélemény alakult ki, hogy az angol beállítás nem felel meg a valóságnak. A francia kormány el volt határozva, hogy visszautasítja a fegyverszünetet, ha a flotta kérdését nem olyan módon oldják meg, amely mindkét félre nézve kielégítő, más szavakkal, ha Németország ragaszkodott volna a francia flotta kiszolgáltatásához, akkor a fegyverszüneti egyezményt nem írták volna alá. A fegyverszüneti egyezmény értelmében a francia flottát meg nem szállított francia kikötőkbe irányították, hogy ott leszereljék és francia legénység ellenőrzése alá helyezték. Az angolok azt kérték, hogy a flottát angol kereskedelmi kikötőkbe irányítsák, azonban a francia kereskedelmi hajók esete beigazolta, hogy mint ellenséges hajókat kezelték azokat és Anglia valójában birtokába akarta venni a francia flottát. Ha Franciaország engedett volna a brit nyomásnak, ez szöszegést és fegyverszüneti egyezményt be nem tartását

jelentette volna. Az oráni flotta leszerelési állapotban volt, a kazánokban tűz rem égett és a legénység egy része szabadságot kapott. A páncéltoronyok is le voltak szerelve és a francia haditengerészet ténylegesen megkezdte hajóinak használaton kívülre való helyezését. Ez megfelelő biztosíték volt Anglia számára, de ugyanez az Anglia a katonai becsületet félredobva, megtámadott egy védekezésre fel nem készült flottát és megölt védelem nélküli tengerészeket, sőt gépfegyverrel lötte azokat a francia tengerészeket, akik a mentőcsónakokba szálltak.

Bejelentették a londoni francia követség távozását

London. (Rador.) A Reuter-iroda diplomáciai szerkesztője hivatalos körökből szerzett értesülése szerint a francia megbízott látogatást tett a külügyi hivatalban hétfőn délelőtt és bejelentette, hogy a londoni francia követség tagjai elutaznak. A brit kormány a közlésre válaszolni fog, előbb azonban megvizsgálja a francia kormány erre vonatkozó bejelentését és a két kormány közötti fontos helyzetet. Angol mértékadó helyen sajnálatosnak tartják, hogy a francia kormány szükségesnek tartotta ezt a lépést és annak a reményének adott kifejezést, hogy a londoni francia követség tagjai nem fognak nyomban elutazni.

„Idegeneként“ kezelik ezentúl az angliai franciákat is

London. (Rador.) A Reuter-ügynökség jelentette, hogy hétfő estétől kezdve a Nagybritanniában élő franciákat, mint idegeneket fogják kezelni, de nem mint ellenséges alattvalókat. Mindazok, akik biztosítékot nyújtanak a hatóságoknak, hogy a szövetségesek ürvét kívánják támogatni, különleges elbánásban részesülnek. A

francia állampolgárokra ugyanazok a korlátozások vonatkoznak majd, mint az idegenekre, azaz kötelesek lesznek eljuttani a világitást, nem tarthatnak kerékpárt, vagy autót csak akkor, ha különleges engedéllyel rendelkeznek. Ugyancsak nem kereshetik fel azokat a területeket, melyek idegenek számára tilosak, illetve csak akkor, ha különleges igazolvánnyal rendelkeznek.

Az „Arrandora Star“ áldozatal

London. (Rador.) A Reuter-ügynökség jelentette: Az Arrandora Star nevű hajó elsüllyesztése során 143 német és 470 olasz veszítette életét. Az Arrandora ellenséges internáltakat szállított.

Formális angol tiltakozás Stockholmban

Stockholm. (Rador.) A stockholmi angol nagykövet tiltakozott a svéd külügyminisztériumban amiatt, hogy Németországnak megengedték a Norvégiába való élelmiszerszállítást, valamint német katonák átutazását. A svéd külügyminisztériumban kijelentették, hogy ez a tiltakozás nem volt hivatalos jellegű és azzal az egyszerű ténnyel be is fejeződött, hogy az angol nagykövet látogatást tett a külügyminisztériumban.

Egy amerikai szenátor az angol egyiptomi viszonyról

New York. (Rador.) Lundeir szenátor nagyobb rádióbeszédet mondott arról, hogy Anglia Egyiptomot is háborúba akarja sodorni. Egyiptomot, Norvégiát és Belgiumot Anglia már feláldozta a saját érdekeinek, mert a Szigetországban sohasem törődtek a kis nemzetek sorsával, amikor magánérdekek megvédéséről volt szó.

Az alpesi olasz veszteség-lista

Róma. (Rador.) Az olasz nagyvezérkar tegnap adta ki az első veszteség-listát, amely 777 halott nevet foglalja magában. Ezek az alpesi fronton estek el. Keletafrikában 42 katonai hős halált. A sebesültek száma 2482, elűnt 315 katoná.

Többszörös aknazár Panama körül

Washington. (Rador.) Az amerikai tengerészeti hatóságok a Panama csatorna egész környékét többszörös aknazárral vették körül. Jelenleg külön parti őrség őrködi, hogy a kereskedelmi hajózást némiképpen biztosítsák.

Letartóztatták az angolok Egyiptom vezérkari főnökét

Kairóból jelentik: A Német Távirati Iroda közli, hogy a brit hadsereg kérte Addis al Malri egyiptomi vezérkari főnök állásából való elmozdítását. Elhelyezett azonban a vezérkari főnököt csupán szabadságra küldték. Emiatt két angol tiszt letartóztatta Addis al Malrit és 48 órai fogság után csak Faruk király személyes közbenjárására helyezték szabadlábra. (Rador.)

Az olasz hadijelentés

Rómából jelentik: Az olasz főhadiszállás jelentette, hogy az északafrikai brit haderő az utóbbi napokban Cyrenaika tartományban legalább 50 tankot veszített. Az olasz repülők bombázták a kenai repülőteret és katonai berendezéseket veszteségeket okozva az ellenségnek. A brit repülőgépek az abessziniai Massaua és Diredaua helységeket támadták meg, a kár azonban jelentéktelen. (Rador.)

URANIA: Nagyfilmek színháza. Tel.: 12-32.

Ma premier! 3, 5, 7, 9 órák

Heinz Rühmann,

Hurrá, apa vagyok

a közkedvelt komikus kacagtató vigjátéka 2 órai harsogón kacagást biztosít

Legújabb háborús UFA híradók

EGYIPTOM a történelem viharában

Nem akar hadszinterré válni a fáraók egykori hatalmas birodalma — Egyiptom „viharsarka”: a Szezi csatorna

Aji Maher pasa, Egyiptom volt miniszterelnöke, egyik legutóbbi beszédében bejelentette, hogy az ország semleges marad. Egyiptom elrendelte a határmenti csapatok részbeni visszavonását és ezzel igazolta, hogy

az egykori fáraók birodalma nem kíván résztvenni a most dúló háborúban sem Anglia, sem a Harmadik Birodalom, vagy Itália oldalán.

Ugyanakkor felszólították a kairói angol nagykövetet arra is, hogy intézkedjék az angol haderő kivonásáról, mert a brit csapatok jelenléte nagy veszedelemet jelent az ország számára. A rendelkezés

világszerre nagy megnagyváltást váltott ki, mert Egyiptom történelmi múltjánál fogva nemcsak mostani lakóinak, de az egész emberiségnek közkinccse is és ezért méltán nevezik a „csodák országának.”

A háboru első napjában még általános volt a vélemény, hogy a kairói kormány a fennálló brit-egyiptomi szerződések értelmében katonailag is segíteni fogja Nagybritanniát északafrikai és vöröstengermenti birtokainak megvédésben. Erre azonban mindaddig nem volt szükség, amíg a harcok a Földközi-tenger vidékére nem terelődtek. Olaszország elhatározása folytán ez az állapot is bekövetkezett, de

Egyiptom főleg Törökország példájára kijondotta a semlegességet és ezzel kétségtelenül önmagának is, de az egész emberiségnek is nagy szolgálatot tett.

Nem kell félni tehát a világszerre ismert Keopsz, Kufu, Kara, Menkara piramisokat, a karnaki romokat, a Szfinkszet, a zengő szobrokat, az alexandriai Pompejus-oszlopot, és mindazt a sok-sok régi műremeket, amely a lejött évezredek emberének csodálatos művészetét mutatja be a bamuldo utódnak.

A Nilus áldásai

Afrika belsejének magas hegyeiből bőségesen ömlik le a víz és szerencsésen gyűlik össze annak az egyetlen folyónak medrében, amely a Szaharán át a Földközi-tengerbe ömlik. Ez a folyó a Nilus, amely az ókor legcsodálatosabb országának, Egyiptomnak lett szülője.

Szabályos, áldásos áradásai természeti csodaként tündek fel hosszú-hosszu ideig az emberek előtt, iszapiát is „áldásnak” neveztek és méltán, mert a Nilus nélkül a 934.600 négyzetkilométer kiterjedésű ország földje csak terméketlen sivatag maradt volna, ahol nem élhet meg az ember.

Hét nagy vizezése van és Szunki mellett egy hosszú mellékága, amelyet „József-csatorna”-nak is neveznek Juszuf-Szalad-Din kalifáról, aki rendbe hozatta. Völgvények Kairónál van vége, mert itt a „szent” folyó a deltába ágazik. A macdon hódító: Nagy Sándor, itt a delta nyugati szárnyán alapította meg Alexandriát. Mérnökei helyesen választották meg a helyet, mert a mély tengerre jutott folyamag már nem veszélyezteti eliszaposodással a kikötőt.

A Nilus nyugodt, rendes vízjárású folyó. Májusban és júniusban a legajácsonyabb Alsó-Egyiptomban. Ezután kezd áradni és októberben eléri legmagasabb szintjét. Ezután újra apad és az árhullám nyugodt levonulása, teljesen megbízható megjejenése és állandósága tették lehetővé, hogy völgyében és deltáján belterjes gazdálkodás fejlődött ki.

A vizállás változatának megfigyelése az egyiptomi papság kötelessége volt. A papok ezt a Nilussal összeköttetésben levő kúvakban tanulmányozták mércéken és csöveken. Figyelőket nem kerülte el a legkisebb emelkedés, vagy süllyedés sem és ezért előre tudták, mikor éri el az áradás azt a magasságot, amikor át kell vágni a gátakat, hogy a víz előlthesse a földeket.

Téli vetés — nyári vetés

Egyiptomban a földek soha nem pihennek. A Nilus vizével öntözött talaj nagyon termékeny, de mégsem nélkülözhet a trágyát. Temérdek galambot nevelnek tehát, mert ezeknek a galamboknak a guanóját használják fel erre a célra. Ezért lehet látni a Nilus mentén minden faluban hatalmas, emelkedő galambducokat, amelyekben a madarak ezrei tanyáznak.

Amin az árvíz levonult, azonnal bevezik a

földeket és a termés négy hónap alatt beérik. A folyó közepső és felső részén legfontosabb a „téli vetés.” Buzát, kukoricát, lóherét, babot, gyapotot és cukornádat vetnek itt a leggyakrabban. A Delta-vidéken a „nyári vetés” a fontosabb. Áprilisban vetnek, augusztusban aratnak. Rizset, zöldséget, szőlőt, gyümölcsöket és gyapotot természetesen

Az egyiptomi ember nem változott . . .

Egyiptom lakói pontosan ugyanazon az emberfajhoz tartoznak ma is, mint a fáraók idejében. Ezt a korszerű antropológia is igazolja. Legtiszább ez a faj a kopt-keresztényekben, mert nem keveredett a mohamedán arabokkal. A fellah, mivel maga is Mohamed követője, már keverék, mert sok jel mutat arra, hogy a rabszolgatartás idejében a szerencsével is kereszteződött. A koptok városi lakók és nem egy olyan van közöttük, aki tökéletes hasonmása a fennmaradt domborművek relikviáinak. Az is beigazolódt, hogy a koptok valószínűleg a régi egyiptomi származéka, mert csak így lehetett megoldani a hieroglifák rejtélyét. A mindennapi nyelv azonban már arab. A nép tehát allig változott és a mai ivadéknak mégis képtelen olyan újabb művelődés kifejlesztésére, mint az ősek. Am a kultúra fejlesztése nem egyedül az egyéni rá-

tenek. Összesen másodszor vetnek, rendszeresen kukoricát, kölest és ilyenkor terem a szeszám is. A rivelt földek területére csak a Nilus völgyében és Fajum oázisban mintegy 30.000 négyzetkilométer, de a kétszeres termést tekintve, pontosan a kétszeresének felel meg, ha az európai viszonyokat vesszük figyelembe.

Ameddig a földek öntözhetőek, addig terjed nemcsak a termelés, de a növényzet is. Csak a Delta-tájon van ugyanis némi csapadék, mert Közép- és Felső-Egyiptomban évek mulnak el minden eső nélkül. Ilyen körülmények között meg lehet érteni, hogy Egyiptom számára ez a csodálatos folyó az életet, illetve egyenesen az egyetlen életlehetőséget jelenti.

termettségen muljk. Ahhoz a kényszerítő körülmények is szükségesek és a fáraók hamita-népét a földrajzi helyzet valóban csodákra is képesítette. Elérte a legfokéletrébbet, mert a természettel végigharcolt küzdelmei és későbbi ismeretsége folytán anyagi jóléthez jutott és olyan társadalmi rendet épített ki magának, amelynek akkor párta sehol nem lehetett. Az életfeltételek ma is azonosak, a Nilus még mindig úgy folyik, mint azelőtt, tökéletesítésre nincs is szükség talán és ezért a fejlődés megakadt, illetve ott maradt, ahol a világot sok-sok ezer esztendőre megelőzte. Az élet is egyre nehezebb lett, mert a megművelhető területek lakossága elszaporodott és az ipar sem fejlődhetett ki rajta. Ezek azok az okok, amelyek a mai egyiptomit nem engedik kiemelkedni az átlag sorból többé.

Egyiptom lénykora

Volt egy időszak, amikor Egyiptomot sem Európa, sem Azsia felől nem fenyegette veszély és ezalatt az idő alatt Egyiptom műveltsége, hatalma, jóléte még a mai szemmel nézve is a világ legnagyobb csodája volt.

Gondoljuk el, hogy Athén és Róma annyiszor megbámult emlékei mindössze 1500—2000 évek az egyiptomi remek az azonban idősébbek 4—5000 esztendőnél is. Az Egyiptomban talált kőeszközök legalább 8000 évesek, de ezt is megelőzően legalább 6—8000 esztendőnek kellett elteltie, amíg azok az akkor „modern” kőszerszámok elkészültek. Legalább 16—18000 évről beszélhetünk tehát, ha Egyiptomról, mint rendezett államról akarunk kezdeti évszámot adni.

Napoleon expedíciója és ami azután történt

Európa valósággal elfelejtette Egyiptomot és csak Napoleon expedíciója irányította rá újra a közfigyelmet

Gazdasági fellendülése és új megizmosodása azonban csak akkor kezdődött el, amikor 1882-ben Anglia uralma alá került. Azóta népe is felszaporodott. 1882-ben 6.848.000 lakója volt, 1894-ben 7 millió, 1907-ben már 11.287.630, 1927-ben pedig 14.169.000 Négyvenöt év alatt megkétszereződött.

Az arab és török uralom alatt Kairó lett a fővárosa és ez maradt ma is. Több mint 1.200.000 lakója van, olyan szám, mint amint a régi Memphisz, Théba és Alexandria nem értek el soha. Ez azonban érthető, mert a közbiztonság, a kitűnő ke-

reskedelmi összeköttetések és főleg a megindult óriási idegenforgalom kiválóan alkalmasak a városok fejlesztésére és a lakosság növelésére. A mai egyiptomi meg is becstül a turistákat, mert hasznos huz belőlük és ugyanakkor növelik az államháztartást is.

Nagyban hozzájárult Egyiptom ujjaszületéséhez a Szezi-csatorna is, amely ma ezt az országot a legfeszültebb közfigyelem középpontjába emelte.

A csatorna terve nem új, mert már a fáraók is összeköttették a Nilust a szezi öböl vizével, hogy hajóik a Földközi-tengerből a Vörös-tengerbe juszanak. Igazán nagy jelentősége azonban a Negerlji és Lesseps által kiépített vízútjának csak most van, amikor a küzdelem a Földközi-tengeren is megindult.

Egyiptom bár függetlenségét Angliától visszacserezte és Nagybritanniához való kapcsolatát már gyengén kötő szerződés-szálak sem szabályozták, nem katonai állam.

Hadserege nem is számottevő a titánok haderőéhez képest. Legfeljebb flottá- és repülőgéptámponatok lehetnének egyes parti vidékei, amelyekért esetleges súlyos árat kellene fizetni. Elpusztulhatnának ókori műremekel, városai, fejbecsülhetetlen értékű muzeumai, amelyek számára az életet jelentik.

A kormánynak az elhatározását, — amely a semlegességet tekintve egyedül járható politikai ösvénynek, bármennyire is fájjon az bizonyos köröknek, elsősorban Angliának, — tehát csak üdvözölni lehet. Ezt a felfogást osztja bizonyára a művelt világ közvéleményének zöme is.

Éjjel 12 óráig meghosszabbították a zárórát Aradon

Az aradi helyőrségi parancsnokság rendeletének intézkedésel

Az aradi helyőrség parancsnoksága az aradi polgári hatóságokkal egyetértésben, miután megvizsgálta a helyzetet és megállapította, hogy a lakosság nyugodtan és a helyzethez méltóan viselkedett, elhatározta, hogy az éjszakai zárórát a következőképpen meghosszabbítja:

1. A korcsmák és harmadosztályu éttermek 20.30 órakor zárnak.

2. A bodegák, cukrászdák, másodosztályu éttermek és kávéházak éjjel 23 órakor zárnak.

3. Az első osztályu éttermek és kávéházak záróráját pedig éjjel 24 órában állapították meg.

Ugyanílyan értelemben intézkedtek a hatóságok Bucarestben, továbbá az ország több más városának (Kolozsvár, Nagyvárad) területén is.

CORSO nyáron is a legnagyobb siágereket hozza! Nyitotttétől 3, 5, 6, 7, 45, 8, 80

Utolsó nap! Kettős műsor:

I. A négy nővér

Híradóink: Párisi bevonulás, Hitler és Mussolini találkozása, stb., stb.

Jön: G A A L E R A N C I-va, az „Utolsó Katalin”

II. DICK FORAN-al

Az indiánok réme

Szerdára várják vissza Ciano grófot Berlinbe

Az olasz birodalmi külügyminiszter valószínűleg csütörtökig marad Németországban

Münchenbe utazott Teleki Pál gróf magyar kormányelnök és Csáky István gróf magyar külügyminiszter

Berlin (Rador.) A Német Távirati Iroda jelenté, hogy Ciano gróf, aki jelenleg a nyugati hadszíntér hadműveleti területén tartózkodik, megátogatta a Maginot-vonalat és ott a francia erődök ellen intézett rohamok során kiütemezett tisztek elmondották a harcok lefolyását. Ciano gróf különösen azokat a helyeket kereste fel, ahol a legvéresebb csapatok dultak. Ezután az olasz külügyminiszter gépkocsijára Metz irányába indult. Mindenütt lelkesen ünnepelték.

A Német Távirati Iroda jelenté: Ciano gróf, aki jelenleg a nyugati fronton tartózkodik, szerda délelőtt tér vissza Berlinbe és valószínűleg még egy napot ott fog tölteni. Jólétesült német körökben kijelentették, hogy Ciano gróf megbeszélései a német kormány tagjaival valamennyi háborus kérdésre és Európa új helyzetére vonatkoznak. Az átmeneti nyugalom, amely jelenleg a fronton uralkodik, nem jósolt fel semmi találgatásra. A harc további folytatását Anglia ellen és a felhasználható módszereket, valamint eszközöket Hitler kancellár fogja megállapítani az olasz kormánnyal egyetértésben. Bizonyos, hogy ez a kérdés is a megbeszélés tárgyát fogja képezni.

Az angliai hadjárat megindításának pillanata

Berlin. (Rador.) A Német Távirati Iroda jelentése szerint Ciano gróf olasz külügyminiszter berlini tanácskozásán nemcsak az európai újrendezés kérdését tárgyalták meg, hanem szóba került a háború további folytatásának ügye is. A nyugati arcvonalon lévő viszonylagos csend nem jelent nyugalmat, miután a háború további folytatásának ügyében a döntés a Führer kezében van és ő mondja ki a döntő szót az Anglia elleni harc megindulása ügyében. Hitler kancellár azonban meglehetősen a döntő szót kimondandó megbeszélések folytatását a baráti és szövetséges Olaszországgal.

Igazságos alapokra helyezik Berlinben Európa békéjét

Róma. A Tribuna írja: Hitler német vezér és kancellár Ciano gróf külügyminiszterrel történt találkozásának kiemelkedő jelentősége van. Kifejezi a győztesek szolidaritását és együttes elhatározottságát, hogy Európa békéjét igazságos alapra helyezik. Azok a tanácskozások — írja az újság — amelyek tegnap végbementek Európa jövője számára döntő jelentőséggel bírnak.

Fenn kell tartani a békét Délkelet-Európában

Róma. (Stefani.) A Popolo di Roma tudósítója szintén úgy értesült, hogy Ciano gróf szerdán tér vissza Berlinbe és ott csütörtökig fog tartózkodni. A lap szerint a tárgyalásokon valamennyi európai kérdés megvitatásra kerül. Az eddig lefolytatott megbeszéléseken a francia—angol viszony az Anglia elleni küszöbön álló támadás megindításának kérdése valamint a délkelet-európai helyzet került szóba. A Popolo di Roma itt megjegyzi, hogy a tengelyhatalmaknak az a feladása, hogy Délkelet-Európában fenn kell tartani a békét. A szárazföldi háború Franciaország legyőztetésével tulajdonképpen véget ért és az angol—francia viszony megromlása, ami véres összetűzésben domborodott ki, mutatja a tengelyhatalmak győzelmét.

Ciano gróf tanulmányutja a Maginot-vonalban

Róma. (Rador.) Ciano gróf a megszállott francia területen történt látogatása első napján elsősorban a Maginot-vonalat tekintette meg. A Maginot-vonal honyolt berendezkedését Wittmann német mérnök-kari százados mutatta meg az olasz államférfiúnak. Ez a látogatás és az azon szerzett benyomások beigazolták, hogy milyen nagyvitéki a német hadsereg lelkesültsége és mennyire legyőzhetetlen és minden ellenállást legyőző a német támadóerő, nemkülönben pedig mennyire ismerték a német hadvezetőségnek

a franciák egész védelmi berendezkedését és védelmi elméletét — ha egy ilyen kitűnően megépített erődötmeget el tudtak foglalni. A Maginot-vonal második vonalában különböző, szétszórtan épült kisebb erődök vannak, amelyeket földalatti folyosók kötnék egymással össze. Verdunnek tíz erődjét másfél nap alatt foglalták el a német harci egységek.

Ciano gróf Lorraineban a legnagyobb harcok színhelyét, a „halottak mezejét” tekintette meg, majd innen Metzbe ment, ahol az ott állomásozó olasz csapatok üdvözölték. Weissberg német tábornok adott az olasz külügyminiszternek felvilágosításokat a Daumont-erődön lefolyt harcokról, amely harcoknak mindent átütő lendülete eldöntötte a háború sorsát. Ciano gróf hét óra este szemleutjának küldülő pontjára tért vissza és kedden más irányban folytatta látogatóját.

Magyar államférfiak müncheni látogatása

Budapest. (Rador.) Hivatalosan jelentik, hogy TELEKI Pál gróf magyar miniszterelnök és CSÁKY István gróf külügyminiszter hivatalos látogatásra a bajor fővárosba utaztak. Jól értesült politikai körök szerint Teleki

A német-olasz szolidaritás megnyilatkozása

Róma. (Rador.) A keddi reggel megjelent olasz lapok Ciano gróf olasz külügyminiszternek a volt francia hadszíntér történeti látogatásával foglalkoznak és kiemelik, hogy az ott állomásozó német csapatok határtalan lekesedéssel fogadták a szövetséges tengelyhatalom államférfiát. Történelmi jelentőségűnek tartják ezt a tényét és a vezér, valamint Ciano gróf találkozását.

A Corriere della Sera az európai és a világ közvéleménye előtt igen jelentősnek jelöli meg ezt a találkozást és az azt követő franciaországi szemlélet. Ez a látogatás és találkozás a két államférfi között, bemutatja, hogy a tengely hatalmai minden fontosabb háborús korszak után és az új akciók megindítása előtt összhangba hozzák nézeteiket. A franciaországi harcterek meglátogatása Olaszország és Németország közötti szolidaritás bizonyítéka, mert bár Olaszország nem volt aktív részese a kezdeti német támadásnak, de tekintélyes és eredményes módon foglalta le a francia haderő nagy részét, hogy azután saját maga is támadásba lendüljön az ellenség ellen. A birodalom éppen most kívánja megmutatni a világ közvéleménye előtt, hogy mennyire ismeri és nagyra értékeli Olaszország szolgálatait. Ciano gróf látogatása a franciaországi győzelem után és az angliai hadjárat megindítása előtt, záloga annak, hogy Európának és az emberiségnek egy új erkölcsi, anyagi és politikai megszervezése áll küszöbön: a tekintély, az igazságszeretet és a jóakaratu együttműködés szellemében.

Pál gróf magyar miniszterelnök és Csáky István gróf külügyminiszter németországi utazása hivatalos jellegű. A magyar államférfiak Münchenben találkoznak a német politikai élet vezetőivel.

A Magyar Népközösség vezetőinek bucsulátogatása Dragomir Silviu dr. távozó kisebbségi miniszterrel

Bucuresti. A kamara és szenátus üléseire a fővárosba érkezett magyar képviselők és szenátorok megbízásából Bánfiy Miklós és Szász Pál dr. felkereste dr. Dragomir Silviu távozó kisebbségi minisztert. A küldöttség a Magyar Népközösség egész vezetősége nevében köszönetet mondott dr. Dragomir miniszternek, kisebbségi ügyeink megoldása érdekében kifejtett jóindulatu tevékenységéért. Dr. Dragomir miniszter működése alatt engedélyezte a kormány a Romániai Magyar Népközösséget és jelentős része volt abban, hogy a romániai magyarságnak ez a szervezete azóta is zavartalanul működik tovább a romániai magyarság kulturális, gazdasági és szociális céljainak megvalósítása érdekében.

A parlament nyílt ülésén

Bonnet volt francia külügyminiszter megerősítette a német „Fehér Könyv” szenzációs leleplezéseit

Berlinből jelentik: A német főváros esti lapjai nagy tudósításokban számolnak be arról a szenzációról, amit Georges Bonnetnek, Franciaország volt külügyminiszterének leleplezése kellett a parlament ama ülésén, amely vizsgálatot tart a háborús felelősség kérdésében. A lapok megállapítják, hogy Bonnet kijelentései mindenben igazolják és megerősítik a német „Fehér Könyv” állításait, mert beismerte Franciaország bűnösségét a háború felidézésében.

Bonnet elmondta a vizsgálóbizottság előtt, hogy 1939 szeptember 1-én a francia kormányhoz érkezett Olaszországnak ama közvetítő indítványa, hogy konferenciát hívjanak össze a német-lengyel konfliktus ejntézésére. Szeptember másodikán, mikor a német-lengyel háború már kitört, Olaszország mindent megtett a béke megmentésére. A javaslata úgy szólt, hogy a következő hétre hívják össze a kérdéses értekezletet. Az angol és a lengyel kormányok azonban szabotálták ezt az olasz közvetítést és azt követelték, hogy a németek előbb ürítsék ki a már elfoglalt lengyel területeket. A berlini lapok megállapítják, hogy Bonnetnek ez a kijelentése már az 1939 szeptember

5-én megjelent német Fehér Könyv adatait is igazolja. Az angol kormány, fejti ki a berlini lapok, elvetette Mussolini intervencióját és a lengyel kormánnyal együtt megakartja változtatni az egész francia közvéleményt.

Bonnet azt hiszi — írják a berlini lapok — hogy ezzel a beállítással önmagáról elterelheti a figyelmet és a saját személyét mentesítheti a felelősség alól. Keserűen téved a volt külügyminiszter ur — írja a Lokalanzeiger, — mert nemcsak az utolsó három nap története számít számunkra, hanem mindaz, ami Franciaország egész múltját jellemzi és főként az 1939-es év első hónapjai amikor a franciák és a francia politikai vezetők a keleti kérdésekben nyíltan és határozottan Anglia által kijelölt utra léptek. A háborús felelősség igazi mibenlétét már maga a volt francia külügyminiszter megállapította — írják a nagy német lapok — a részletek kidolgozása csupán technikai kérdés, de az egész felelősségrevonás felszámolása elengedhetetlen.

FORUM filmszínház nvaron is nagy filmeket játszik. Tel.: 20-10. 3, 1/2, 1/7 és 1/9 kor

MA PREMIER! A világháború izgalmas repülőesetái perognak le előttünk,

A két bajtárs

című óriásfilmben. Az utóbbi évek legizgalmasabb háborús filmje. Erich von Stroheim, Sari Maritza és Ben Lyon a főszerepben.

UFA és Paramount háborús híradók!

Letejezte édesanyját egy örült aradmegyei legény

Borzalmas gyilkosság Sikló községben

Borzalmas büntényről érkezett jelentés az aradi ügyészségre, az aradmegyei Sikló községből. Ebben a községben élt Hanc Zena nevű asszony egyetlen fiával az elmebeteg 24 éves Mihályval. A szerencsétlen fiút mindenki úgy ismerte, hogy igen vesélytelen, csendes örült és édesanyja látta el mindennel.

Hanc Mihályon az elmúlt napon az örült-ség jelei borzalmas formában jelentkeztek, dühöngeni kezdett, rárontott 51 éves anyjára, akit a földreterpet és fojtogatni kezdett. A szerencsétlen asszony még segítségért sem kiálthatott, mert fia kezei között elájult. Hanc Mihály áuit édesanyját megfojtotta, majd pedig éles konyhakéssel levágta a holttest fejét.

A rettenetes büntényre a szomszédok jöttek rá, akik ártalmatlanná tették a dühöngő embert és a hatósági közegek segítségével megkötötték. Orvosi megállapítás szerinti Hanc Mihály nem vonható felelősségre tettéért, mert ön- és közveszélyes elmebeteg. Az ügyészség intézkedésére elmeegógyintézetbe szállították.

— A német fiatalok birodalmi ünnepe. Weimar. (Rador.) A német fiatalok birodalmi ünnepe a különböző tartományokból több, mint 40 ezer munkás és paraszt gyermeke is összerült. Hódoltak a nagy német elődök emlékének. Wagner, Schiller, Kleist és a többi nagy nemzeti kiválóságról hangzottak el szónoklatok. Az olasz ifjusági szervezetek nagy számban képviseltették magukat az ünnepeken.

— A „Le Moment” betiltása. Bucuresti. Hivatalosan jelentik, hogy a cenzurahivatal a „Le Moment” című lap további megjelenését július 9-től kezdődően az előírások áthágása miatt betiltotta.

— „Nincs többé kopasz fej.” Glessenből jelentik: A glesseni egyetemi klinika közlése szerint dr. Schwemmler Ernő orvos szenzációs eredményre jutott az A. vitaminnal való kísérletezése során. Dr. Schwemmler azoknál a pácienseknél, akik beteges hajhullásban szenvedtek, az A-vitaminnal kísérletezett és már 8 nap múlva határozott javulást állapított meg. Hosszabb kezelés után a hajhullás véglegesen megszűnt és erősen kopaszodó egyéneknek negyedévi kezelés után már erőteljes hajnövekedést okozott az A-vitaminos csodaszer.

— Ócskavaskereskedő vizsgálati fogsága. A törvénysek ma 30 napos vizsgálati fogságot rendeltek el Nedelcu Ioan ócskavaskereskedő ellen. Nedelcu a városban és a környéken ócskavasat gyűjtött s így elkerült Lucuta Ioan lakására is. Lucutának csak a gyermekei tartózkodtak otthon és az ócskavaskereskedő a 12 éves Lucuta Annát megkötözte és — a vád szerint — a lakás kirabolta. A rendőrségi kihallgatás után a vizsgálóbíró elé került és ennek véleményezése után rendeltek el a harmincnapos vizsgálati fogságot.

— Belefulladt a Marosba. Hétfő délután a cukorgyár közelében fürdőzők arra lettek figyelmesek, hogy a víz egy ismeretlen férfi holttestét vetette partra. Azonnal értesítették a rendőrséget, ahonnan az ügyeletes rendőrtiszt nyomban segédletével a helyszínre sietett. Itt megállapította, hogy a holttest Cápárti Ioan nevű tutajos személyével azonos, aki július 5-én pénteken fulladt a Marosba. Cápárti tutajáról esett a vízbe és mivel kezdő uszó volt, a megáradt folyó hullámai csakhamar végeztek vele. Miután megvizsgálták a holttestet, megadták a temetési engedélyt.

— Rendőrségi hírek: Covaciu Eugen dr., Avram Lădeanu-uca lakos fejelentést tett ismeretlen tettesek ellen, akik 7—800 lei értékű ruhákat lopnak tőle. — Danca Danica, Paulian-uca 4. szám alatti lakos szintén feljelentést tett a központi rendőrség bünyügyi osztályán Langer János, Sft. Oheorghe-uca 16. szám alatti lakos ellen, akinek 3500 lei adott át azzai a megbízatással, hogy ezen az összegben számára Lippán ruhákat vegyen. Langer azonban — a feljelentő állítása szerint — a pénzt elköltötte és nem teljesítette a megbízatást. — Betörők jártak Monika Erzsébet lakásában, a Saguna-ut 43. szám alatt, ahonnan különböző, 3500 lei értékű dolgokat vittek el. — Cristea Elisă, Otvenes községbeli lakosnő is jelentést tett Crisan Miha és mások ellen, akik tőle 1050 lei loptak. — Hentz Piroška szintén feljelentést tett az aradi rendőrségen vadházastásra. Gyöngyösi György ellen, aki lakásából 500 lei értékű különböző tárgyakat vitt el. — A rendőrség az összes fenti ügyekben megindította a legsúlyosabbköru nyomozást a bűnösök kézrekerítésére.

INSPEKCIÓS GYÓGYSZERTÁRAK:
FÖLDES gyógyszer-tár, Str. Eminescu.
KÁRPÁTI gyógyszer-tár, Bul. Reg. Ferdinand.
ROZSNYAI gyógyszer-tár, Piata Avram Iancu.

A francia gyarmatbirodalom

A zajló nemzetközi események között azt hisszük, nem érdektelen a francia gyarmatbirodalom kérdése és ismertetése. Igaz ugyan, hogy az egyrészt Németország és Olaszország, másrészt Franciaország között megkötött fegyverszüneti tárgyalásokon területi kérdéseket nem érintettek, tény azonban, hogy ezt a kérdést is felvetik a béketárgyalásokon.

Ismeretes, hogy Anglia után Franciaország a világ második legnagyobb gyarmati hatalma. Kettőjük között azonban óriási eltérés mutatkozik. A francia gyarmatok és birtokok összterülete 11 millió 866 ezer négyzetkilométer (19-szer nagyobb mint Franciaország), 60 millió lakossal, míg az angol gyarmatbirodalom 35 millió négyzetkilométer területen helyezkedik el (három és félszer nagyobb mint Európa), 460 millió lakossal, ami az egész föld lakosságának egynegyedét teszi ki.

A 16. és 17. század nagy tengeri felfedezései erősen buzdították a conquistadorokat és általában a dicsőséget és hasznot óhajtókat, hogy nekivájanak a tengeri kalandoknak. Ekkor kezdődött meg a más földrészekben való európai gyarmatosítás. A régi időkben az első gyarmatosok a fenicjaiak voltak, míg az új korszakban a spanyolok és a portugálok. Utánuk következtek a hollandok, franciák és angolok, a 19. században pedig bekapcsolódtak az újabb alakulatu államok: Németország, Olaszország, Belgium, Japán és az Egyesült Államok.

A francia gyarmatbirodalom két korszaka. — Az afrikai francia gyarmatok

Vessünk most egy rövid visszajáratást a francia gyarmatbirodalom kialakulásának körülményeire. Két különálló korszakot különböztethetünk meg. Ha mindkét korszakban megszerzett gyarmatait megőrizte volna Franciaország, úgy ma jóval nagyobb gyarmati birodalommal rendelkezne, mint Anglia.

Az első korszakban, a 16. századtól a 18. század feléig, a franciák megszerették Kanadát, Lulzianát (vagyis az Egyesült Államok mai területének kétharmadát), az Antilla szigetsortot egyrészt és India háromnegyed részét, a Guyanában, az afrikai partokon és Madagaszkárban elhelyezett számos településen kívül. De ezeket a hatalmas kiterjedésű területeket az 1763-i párisi békeszerződésben csaknem egészen át kellett engedni Angliának. Midőn pedig 1815-ben a bécsi kongresszuson újrarajzolták a világ térképét, Fran-

ciaország megszűnt mint gyarmati hatalom, gyarmataiból csak jelentéktelen kis töredék maradt.

Alig múlt el azonban 15 év és 1830-ban Algír városának meghódításával megkezdődött a második korszak. Algirt azonban csak 27 évig tartó hosszú, elkeseredett, véres harcok után tudták megszerzeni. Algír, a régi Numidia, katonai fővárosa Cítra volt (a mai Constantine város) és amelyek lakosai annyi gondot okoztak a római légióknak.

Algír (200 négyzetkilométer területű, 7 millió 234 ezer lakossal) az első jelentős hódítás a francia gyarmatbirodalom második alapítási korszakából. A szomszédos országokat, Tuniszt 1881-ben, franciá Marokkót pedig 1912-ben foglalták el véglegesen. Megjegyezzük, hogy míg Algír francia birtok, addig Tunisz és Marokkó a szerződések értelmében csak mint protektorátus tartozik a francia gyarmatbirodalomhoz. Tuniszban megmaradt a bej és saját törvényeik szerint vezetik az országot (muzulmán vallású törvénykezési jelleggel), Marokkó élén pedig a szultán áll, aki a „Serif” címet viseli, ami annyit jelent, hogy „Mohamed családjának leszármazottja”, amely jogcímet a valódi arab főnökök élénken cáfolnak.

Az utóbbi évek folyamán Olaszország mind erősebben hangoztatja Tunisz iránti jogait és ezt a kérdést az olasz-francia béketárgyalásokon is felvetik. A vitás kérdés ismeretese céljából közzöljük a tuniszi lakosság néprajzi elosztását az 1936-os francia népszámlálás adatai alapján. A népszámlálási kimutatás szerint Tunisznak 1936-ban 2 millió 608 ezer lakosa volt. Ebből 2 millió 335 ezer 600 benszületett (mohamedán vallású) 108 ezer francia, 94 ezer 300 olasz, 59 ezer zsidó és 7 ezer 200 máltai.

Algír, Tunisz és Marokkó képezi „Francia-Eszakafrikát.” Benszületett lakosai fehérbőrűek, nyelvük arabosodott és a mohamedán hithez tartoznak.

Déle 4 millió négyzetkilométer területet foglal el a francia Szahara — erősen gyér lakossággal, — amely legalább is eddig, gazdaságilag teljesen terméketlen. Szahara déli szélén kezdődik a fekete Afrika. Franciaországnak ezeken a gyér lakosságú vidékeken a következő gyarmati vannak: Francia Egyenlítőmenti Afrika, Francia Nyugat-Afrika, Kamerun és Togo (e két utóbbi megbízás terület, mivel a régi német gyarmatbirodalomhoz tartoztak), valamint Madagaszkár szigete (613 ezer négyzetkilométer területű) és a környező szigetek, Szomália partvidéke, Reunion szigete és az indiai óceánon lévő szigetek.

Indo-Kína jelentősége

Az afrikai gyarmatokon kívül Franciaország szemponyjából föltétlenül Indo-Kínának van a legnagyobb jelentősége. Igaz, hogy ez a terület csak 740 ezer négyzetkilométer kiterjedésű, de ha tekintetbe vesszük, hogy ezen a vidéken nincsenek sem pusztá, sem lakatlan területek, sőt 21 millió ember népesíti be, úgy kijönik, hogy a francia Indo-Kína a gyarmatbirodalom legnagyobb és legértékesebb része.

Közgazgatási és politikai szempontból Indo-Kína két egyenlőtlen területre oszlik. 1. a „protektorátusi országokra”, amelyek Tonkin, Anam, Combodge és Laos, 2. „Kokin-Kína”, fővárosa Saigon. Ez a terület gyarmati. 1881 óta Kokin-Kína egy képviselőt küld a párisi parlamentbe.

Az egész Indo-Kína élén egy főkörmányzó áll. A francia köztársaság hatalmának lefolytatásának, széles hatáskörrel. Székhelye Hanoi városa, Tonkin fővárosa. A főkörmányzó rendelkezik szárazon és vizen a véderő felett, irányítja és meghatározza a katonai cselekményeket, kinevezi a tisztjelöket, összeállítja az általános költségvetést és jóváhagyja a helyi költségvetéseket. Megvan az előjoga, hogy távolkeleti országokban képviselje Franciaországot és diplomáciai tárgyalásokon megállapodásokat köthet, a párisi kormány utólagos jóváhagyásával. Alája van rendelve a protektorátusi terület négy államának négy helytartója, Kokin-Kína körmányzója, valamint a benszületett hatóságok, amelyeknek közigazgatási téren elégséges széles hatáskörük van.

Néhány szó az Indo-Kína névről. Régi történetesek India transzgangetica-nak (Ganges folyamán túli India) nevezték. Az Indo-Kína elnevezés, — amelyet valójában Malta-Brun földrajztudósól kapott, — igen megfelelő úgy földrajzi fekvését (Indiával és Kinával szomszédos), mint a lakosság elosztását tekintve. Két civilizáció-típust különböztethetünk meg egyenlő részben megosztva: a kínait és az indiait.

A távoli évszázadokban Indo-Kínát előzőlötték a különböző népek vándorlásai. Ezért olyan tarka Indo-Kína lakossága. A primitív népsztyárból csak igen kevés maradt meg minden külső behatás nélkül. A mai lakosság tulnyomó része keleten a kínai, nyugaton pedig az indiai civilizáció befolyása alá került.

Az indiai befolyásnak köszönhető igen sok értékes mű és alkotás. Így az angol építványok Combodge északnyugati részén, amely az „Angkor-Thom királyi városból” és az „Angkor-Vat” templomból áll. Ezek a 9. századból valók.

A trópusi égövben lévő Indo-Kínának meleg és száraz éghajlata van. Mivel azonban Azsia déli keleti részén, a Csendes-óceán mellett fekszik, erősen ki van téve az időszakos szeleknek, főleg a „muszon”-nak, amely 6 hónapig egyrésztől, másik 6 hónapon keresztül másrésztől fu. A szelek rendszerességétől, illetve rendszeretlenségétől függ a talaj termékenysége és az esőbőség. Száraz években, amelyek természetesen nehéz és sovány esztendőket, járványos betegségeket és politikai és társadalmi zavargásokat törnek ki.

Indo-Kína tehát igen számottevő szerepet játszik Franciaország nyersanyag beszerzésének szempontjából. Érdekes körülmény, hogy ezt a gazdag területet a franciák szinte akaratuk ellenére szerették meg. Az indokínai hódítás a terület egész-ségtelen éghajlati viszonyai miatt nem volt népszerű Franciaországban. Nem is a kormány csapatai, hanem a francia katolikus hittérítők hatoltak be először Indo-Kínába és mekezdtek a benszületett lakosság megértését. A hittérítők elleni üldözések és kegyetlenkedések késztették a francia kormányt arra, hogy hadihajókat és csapatokat küldjön. Így kezdődött meg az ország meghódításának 3. szakasza, amely 1850-től 1907-ig tartott.

Azóta és főleg a világháború után, Franciaország igen nagy befektetéseket eszközölt Indo-Kínában.

Módosították a közmunkálatok kiadásának feltételeit

Ez év január 26-án törvény jelent meg, mely arról intézkedik, miképpen történik közsegekben, városokban és tartományokban a közmunkálatok kiadása. Ezt a törvényt annakidején ismertettük. A Monitorul Oficial 1940. június 11-iki számában új rendelettörvény jelent meg, amely az előbbi törvényt sok vonatkozásban módosítja. Az új törvény lényegesebb intézkedései a következők:

A nem megyeszékhely városok műszaki hivatalainak főnökei, ha építésmérnökök (ingeneri constructori), a következő munkálatok terveit hagyhatják jóvá: javítási és fenntartási közmunkálatokat 200 ezer lei értékig és új közmunkálatokat 100 ezer lei értékig, utjavítási munkálatokat 100 ezer lei értékig és új úccák munkálatainak terveit 50 ezer lei értékig. Ha a mérnöki hivatal főnöke mérnök ugyan, de nem építésmérnök, az előbb felsorolt értékű munkálatoknak csak felét hagyhatja jóvá.

A törvényhatósági joggal felruházott városok (municipii), valamint a tartományok műszaki hivatalainak főnökei amennyiben építésmérnökök, 3 millió lei értékig hagyhatnak jóvá közmunkálatokra és utmunkálatokra vonatkozó terveket. Ha azonban a hivatal főnöke a törvényhatósági városokban nem építésmérnök, hanem építész (architect), jóváha-

gyási hatásköre az építkezési munkálatoknál ugyanolyan, mint az építésmérnököké, azorban a többi közmunkálatoknál felére csökken.

A tartományi műszaki hivatalok főnökei csak építésmérnökök (ingeneri constructori) lehetnek. Ha az elvégzendő munkálatok értéke meghaladja a 3 millió lei-t, a terveket jóváhagyás végett a nemzetgazdasági minisztériumban működő legfelsőbb műszaki bizottsághoz (Consiliul Technic Superior) kell felterjeszteni.

A tartományi műszaki hivatalok két külön táblázatot készítenek azokról a cégekről és szállítókról, amelyek a közmunkálatoknál igénybe vehetők. Az első táblázatba a teljes technikai és pénzügyi felkészültséggel rendelkező cégeket veszik fel, a második táblázatba kerülnek a közepes műszaki és pénzügyi felkészültséggel rendelkező cégek. Ezeket a táblázatokat a belügyminisztérium hagyja jóvá és a Monitorul Oficialban közzéteszik őket.

A helyi közigazgatási hatóságok saját kezelésben végezethetnek bármilyen munkálatot, melyek értéke, illetve költségvetési előirányzata nem halad meg falvakon 25.000 lei-t, nem megyeszékhely jellegű városokban 200.000 lei-t, megyeszékhelyeken 800.000 lei-t, törvényhatósági városokban (municipii) 1.500.000 lei-t, tartományokban 2 millió 500.000 lei-t.

Aratási intézkedések Magyarországon

A Budapesti Értesítő közli: A honvédelmi miniszter intézkedett, hogy az aratási munkálatok zavartalan elvégzése biztosítva legyen. A felsőház legutóbbi ülésén egy interpellációra válaszolva, Bartha Károly honvédelmi miniszter kijelentette, hogy két csoportban két-két hetes szabadságot kíván engedélyezni a bevonult katonáknak. A nyári szabadságok azonban az elgondolás szerint, ahogyan eredetileg tervezték, a mai körülmények között nem valószínűsíthető. A honvédelmi miniszter tehát az aratásnak idejében való és zavartalan lebonyolítása érdekében úgy intézkedett, hogy a honvédelmi mun-

kaszolgálat után igénybe vett erővel pótolják a bevonult aratómunkásokat és gazdákat. Ezenkívül intézkedett, hogy a vonalmögötti területen az utóbbi időben bevonult alakulatok 80 százaléka aratási szabadságot kapjon. A honvédelmi miniszternek ezek a rendelkezései már a hétfői napon életbe léptek.

Ugyancsak a Budapesti Értesítő jelenti, hogy a gazdasági miniszterek hétfőn délelőtt 9 órakor Teleki Pál miniszterelnök elnökletével a miniszterelnökségen gazdasági tanácskozásra ültek össze.

Uj rendelkezések a 2 százalékos illeték lerovásáról

A pénzügyminisztérium rendelkezést adott ki a boreladások után fizetendő 2 százalékos illetékekkel kapcsolatban. Ebben a minisztérium közli, hogy a bor, cukka és pálinka, vagyis olyan áruk eladása esetében, amelyeket szabadforgalmi jegy vagy pedig szállítási igazolvány kíséretében szállítanak, a 2 százalékos nemzetvédelmi illetéket készpénzben kell leróni a pénzügyigazgatóságon. Itt a vevő a 2 százalékos lefizetése ellenében a szállítási okirattal egyidejűleg nyugtát kap. Ugy a szállítási igazolványra, mint annak törzslapjára rávezetik a 2 százalékos illeték fejében lefizetett összeget, valamint annak a nyugtának számát, amely a befizetést igazolja.

Egy másik rendelkezés szerint azon esetekben, amikor az egyes szövetkezetek a szövetkezeti központ részére buzávásárlásokat eszközölnek, a 2 százalékos illetéket nem kell leróni, mert ilyen esetekben nyilvánvaló a megbizotti viszony.

Egy régebbi rendelkezés értelmében a pénzügyminisztérium elrendelte, hogy a gyógyszerárak, valamint a gyógyszerészeti különlegességek hivatalos jegyzékében feltüntetett gyógyszerek után csak egy ízben röjíák le a 2 százalékos illetéket, vagyis akkor, amikor a gyógyszereket a termelő adja el, külföldi gyógyszerek esetében pedig, mikor azokat elvámolják. Ennek a rendelkezésnek megfelelően a gyógyszerészek és droguisták mentesülnek az alól, hogy ha a fent említett jegyzékekben szereplő árukat adják el, külön fizetési jegyzéket állítsanak ki, melyre ráragasztják a 2 százalékos bélyeget. Olvan esetekben azonban, amikor más, a fenti jegyzékekben nem szereplő gyógyszereket adnak el, fizetési jegyzéket kell kiállítani és le kell rógni a 2 százalékos bélyeget.

Rádióműsor

— Romániai időszámítás. —

SZERDA, JULIUS 10.

Bucuresti. Radio România, 13: Kulturális hírek 13.15: Zene, 14: Hírek, 14.30: Zene, 15: Hírek a külföldre franciául, németül, angolul és olaszul, 20: Időjelzés, zene, 20.30: Hírek, 20.50: Hírek magyarul, 21: Hírek a külföldre franciául, németül, angolul és olaszul, 21.15: Zene, 22: Hírek, 22.15: Zene, 23.20: Hírek a külföldre franciául, németül, angolul és olaszul.

Budapest, 13.10: Rádiózenekar, 13.40: Hírek, 14.30: Katonazenekar, 15.30: Hírek, 17.20: Mesék, 17.45: Hírek, 18.15: Operettrészletek lemezekon, 19: Csevegés, 19.30: Veress cigányzenekar, 20.15: Hírek, 20.25: Előadás, Verdi: Rigoletto, Opera, lemezekon, 22.40: Hírek, 23.10: Ilinczy-zenekar, 24: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. Utána cigányzenekar, 1.05: Hírek.

Belgrád, 15.20: Lemezek, 15.40: Hírek, 18.45: Előadás, 19.05: Lemezek, 20.10: Hírek, 20.20: A Nemzet Órája, 20.40: Lemezek, 21: Opera, A szünetben: 22.40: hírek.

CSÜTÖRTÖK, JULIUS 11.

Bucuresti. Radio România, 13: Kulturális hírek, 13.15: Zene, 14: Hírek, 14.30: Zene, 15: Hírek a külföldre franciául, németül, angolul és olaszul, 20: Időjelzés, zene, 20.30: Hírek, 20.50: Hírek magyarul, 21: Hírek a külföldre franciául, németül, angolul és olaszul, 21.15: Zene, 22: Hírek, 22.15: Zene, 23.30: Hírek a külföldre franciául, németül, angolul és olaszul.

Budapest, 13.10: Zongorahangverseny, 13.40: Hírek, 13.55: Gordonkahangverseny, 14.30: Melles Béla zenekara, 15.30: Hírek, 17.15: Ruszinnyelvű előadás, 17.45: Hírek, 18.15: Rác cigányzenekara, 19: Csevegés, 19.20: Tánclemez, 20.15: Hírek, 20.25: Magyar dalok zongorán, 20.40: Költemények, 21.15: Operaházi Zenekar, 22.40: Hírek, 23.10: Oláh-féle cigányzenekar, 24: Hírek német, olasz, angol, francia és esperantó nyelven, 0.25: Filmzene, Jazzlemez, 1.05: Hírek.

Belgrád, 14.50: Lemezek, 15.40: Hírek, 18.45: Iskolarádió, 19.30: Rádiózenekar, 20.10: Hírek, 20.20: A Nemzet Órája, 20.40: Lemezek, 21: Humor, 22: Népdalok, 22.40: Hírek, 23: Rádiózenekar szólásokkal, 23.40: Hírek.

Hirdessen
az Aradi Közlöny-ben

SPORT KÖZLÖNY

Visszalép a Rapid a kis Középeurópai Kupa küzdelmeitől?

Budapest. A magyar fővárosban sorsolták ki a Rapid-Gradjanszky harmadik mérkőzésnek a színhelyét. A zágrábi csapat képviselője Szabadkát ajánlotta a harmadik mérkőzés színhelyéül, míg Juga dr. a román szövetség megbízottja Temesvárt ajánlotta. Miután a felek nem tudtak megegyezni, sorsolással döntöttek. A szerencse a Gradjanszky csapatának kedvezett, mi-

után a harmadik mérkőzés színhelyét sorsolással Szabadkában állapították meg.

Budapest. Külföldi sportkörökben az a hír terjedt el, hogy a bucaresti-i Rapid FC csapata visszalép a kis KK mérkőzéseiből és így szerdán nem játszik a Gradjanszky ellen. A hírt még nem erősítették meg, így nem lehet biztosan tudni, hogy a román csapat elutazik-e, vagy sem.

A budapesti Hungária feloszlott!

Budapest. A Hungária sportegyesület tegnap rendkívüli közgyűlést tartott, amelyen kimondták az egyesület feloszlását. Az erről kiadott hivatalos közlemény hangoztatta, hogy a feloszlásra azért volt szükség, miután a Hungária már nem rendelkezik olyan anyagi eszközökkel, amely lehetővé tenné, hogy az egyesület multárhoz képest szerepeljen a jövőben. A rendkívüli közgyűlésen köszönetet szavaztak Brüll Alfrédnak, a Hungária működésével kapcsolatban kifei-

tett érdemeiért. A feloszlott egyesület ügyvelnek likvidálására bizottságot küldtek ki. A játékosokat szabaddá tették és módot adtak nekik, hogy továbbra is a magyar labdarugás szolgálatába álljanak.

A Hungária feloszlásával a következő játékosok váltak szabaddá:

Szabó, Vágl, Kis, Biró, Négyessy, Turay, Sebes, Béky, Vidor, Kardos, Kalmár, Dudás, Titkos, Szabó III.

O A jövőben is négy csapat esik ki a magyar nemzeti bajnoksághól. Budapest. Az MLSZ legutóbbi ülésén úgy határozott, hogy a jövőben a nemzeti bajnokság első csoportjában szereplő csapatok közül négy esik ki s ezek helyett a második liga két-két csapata jut be. A második csoportokból két-két csapat esik ki és ugyanakkor a harmadik csoportok csapatai kerülnek be. A harmadik csoportból viszont a két utolsó helyezett esik ki és ezek helyett a ligabainokok kerülnek be.

O A Rapid FC utánpótlása. A fővárosi vasutasklub vezetősége elhatározta, hogy a játékosait a jövőben az ACER kerületi csapatban készíti elő. Ennek ellenében az ACER használhatja a glülesti pályát s több játékost is kap kölcsön.

Svájc idei labdarugó bajnoka a Servette

Zürich. Vasárnap fejeződtek be a svájci labdarugóbajnokság küzdelmei. A bajnokságot a genai Servette óriási fölényvel — 13 pont különbséggel — nyerte meg a Grenchen előtt. A Nemzeti Liga utolsó fordulójának eredményei:

Grasshoppers—Lausanne 0:0, St. Gallen—Grenchen 3:2, Chaux de Fonds—Young Fellows 4:2, Servette—Luzern 4:0, Biel—Nordstern 1:0.

A bajnokság végeredménye: 1. Servette 34 p., 2. Grenchen 21, 3. Lugano 21, 4. Lausanne 21, 5. Young Boys 19, 6. Grasshoppers 18, 7. Chaux de Fonds 18, 8. Nordstern 17, 9. Luzern 16, 10. Young Fellows 11, 11. St. Gallen 10, 12. Biel 6.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

A vendéglők ezentúl csak szombaton, vasárnap és hétfőn szolgálhatnak ki az ebédhez hus-ételeket

A nemzetgazdasági minisztériumban Grigore Romascanu elnökjével értekezletet tartottak, amelyen az élelmiszeri szakmák képviselői is részt vettek. Az értekezlet elhatározta, hogy a húsfogyasztás terén újabb korlátozásokat vezetnek be.

Az értekezleten hozott határozatok kereshelyiségek, sörözők és bármilyen más fogyasztási helyen a hét egész tartama alatt szabadon szolgálhatók ki különbözőnemű italok, valamint hal-ételek, főzelekek, fésztaneműek, sajtok, tojás, gyümölcs, sütemények, kávék.

I. szakasz. A vendéglőkben, kerthelyiségekben, sörözőkben és bármilyen más fogyasztási helyen a hét egész tartama alatt szabadon szolgálhatók ki különbözőnemű italok, valamint hal-ételek, főzelekek, fésztaneműek, sajtok, tojás, gyümölcs, sütemények, kávék.

II. Az első szakaszban foglalt ételeken kívül a vendéglők, kerthelyiségek, sörözők vagy más fogyasztási helyiségek szombaton, vasárnap és hétfőn ebédre csak a következő ételeket szolgálhatják fel: sült is felszolgálható.

Tormás virsli, szébeni sonka és szalámi; leves és „ciorba” nevű husos leves; két fogás étel; két fogás sült. A fenti említett napok estéin többféle sült is felszolgálható.

Kedden, szerdán, csütörtökön és pénteken a fenti említett fogyasztási helyiségek ebédre és vacsorára csak a következő ételeket szolgálhatják fel, kizárólag baromfi-husból elkészítve: egy leves, egy „ciorba” nevű husos leves; kétféle étel; egy sütemény.

III. Az összes luxus-vendéglők és elsőosztályú vendéglők kötelesek szombaton, vasárnap és hétfőn a következő megszabott árú menüt készíteni, amely a vendég által választandó következő három fogásból áll: I. fogás: leves, husos leves, vagy főzelék. II. fogás: húsfel vagy sült hússal. Este három fajta olyan sült kell legyen, amelyből a menü-árát fizető vendég választhat és ezeket a sült fajtaikat vörös tintával alá kell húzni az étlapon. III. fogás: beföldi desszert.

Kedden, szerdán, pénteken a menü összeállítására a következő lesz: I. fogás: leves vagy baromfi-husos leves vagy főzelék. II. fogás: valamilyen baromfi-ból készült étel. III. fogás: beföldi desszert.

Bucurestiben a menü ára a luxus-vendéglőkben 90 lei, az I. osztályú vendéglőkben pedig 70 lei. A vendéglők eddigi osztályozása továbbra is érvényben marad. Az ország többi helységeiben a menük árát, valamint a vendéglők osztályozását a polgármester állapítja meg a megyeszékhely kereskedelmi és iparkamarájának elnökével együttesen.

IV. Az a határozott árú menü, amelyet eddig a vendéglőknek ki kellett szolgáltatniuk, a jelen rendelet megjelenésének időpontjától kezdve megszűnik.

V. szakasz. Azokat, akik a fenti intézkedéseket nem tartják be, az üzérkedés elleni 1939. november 18-iki törvény alapján büntetik meg.

Junius hónapban tizennégy százalékkal drágult a megélhetés

A háború kitörése óta 36.4 százalékkal emelkedtek az árak

Bucurestiből jelentik: A hivatalos árfelvétel szerinti junius hónapban az árak átlagban tizennégy százalékkal drágultak, országos viszonylatban, ami által a háború kitörése (1939 augusztus 31.) óta tapasztalt árdragulás 36.4 százalékra emelkedett fel. Az egyes ártényező csoportok közül az élelmiszerárak átlagban 11 százalékkal emelkedtek juniusban és ezek közül is felülmúlta a mezőgazdasági termékek áremelkedése, amelyek közül egyesekben husz százalékos is meghaladja a drágulás. A ruházati cikkekben 14 százalékos, az

egyéb közszükségleti cikkekben átlagban hat százalékos volt a juniusi drágulás.

Az Argus juniusvégi átlagindexe 5546, a májusvégi 5024-gyel szemben, ami szintén cca 14 százalékos drágulásnak felel meg. Az élelmiszerek indexe 4893 (május végén 4401), a ruházati cikkek indexe 6318 (557077), az egyéb közszükségleti cikkek indexe 5428 (május végén 5101). Az augusztus végi 4065-ös átlagindex junius végéig 5546-ra emelkedett fel, ami 36.4 százalékos drágulásnak felel meg a háború kitörése óta.

Pénzügyi bírságok kifogásolása esetén a hadfelszerelési kötvényeket letétként névértékükön fogadják el

Az adóügyi eljárásról szóló törvény 123. szakasza értelmében azok, akik valamely pénzügyi bírság behajtása ellen kifogással (kontestáció) élnek, kötelesek letétbe helyezni azt az összeget, amelyet az állam be akar hajtani tőlük. Abban az esetben, ha ezt az összeget nem helyezték letétbe, a benyújtott kifogás érvénytelen. Ugyanennek a törvénynek 124. szakasza úgy intézkedik, hogy a szóban lévő összeget értékpapirokban is letétbe lehet helyezni és ilyen esetekben az értékpapírok napi árfolyamát veszik alapul.

A hadfelszerelési bónoknak a piacon való megjelenésével egyidejűleg felmerült az a kérdés, hogy a fenti törvényes intézkedések alapján ezek a bónók is letétbe helyezhetők-e? A kérdést a pénzügyminisztérium 54.754-1940. számú rendeletével a következőképpen oldotta meg: Abban az esetben, ha az érdekeltek személy igazolni tudja, hogy a hadfelszerelési bónó saját legyőzéséből származik, ezt a bónót a letétbe helyezés alkalmával névértékükön fogadják el. Abban az esetben azonban, ha vásárolt bónókat helyeznek letétbe, ezeket csak a napi árfolyamon fogadják el. Mivel a nagyobb összegű hadfelszerelési legyőzések esetében a bónókat még ki sem adták, biztosítékként ideiglenes jelleggel a legyőzés alkalmával kiállított nyugtát fogadják el. A bónók napi árfolyamáról még nem lehet beszélni, mert ezek tőzsdei legyőzése csak a bónók tényleges kibocsátása után kezdődik meg. Addig, amíg a tőzsdei legyőzésre is sor kerül, a had-

felszerelési bónókat névértékükön fogadják el letétbe.

A fenti szabályok a repülőbélvegtörvény elleni kihágások, illetve bírságok esetében is alkalmazásra kerülnek. Ennek a törvénynek értelmében a felelőzések benyújtásakor letétbe kell helyezni az esedékes repülőbélvegilletéket, valamint a bírság 20 százalékát.

Százhatmillió lei értékű faanyagot adott el német kivitelre a Regna

A Regna legutóbb tartott rendes évi közgyűlése jóváhagyta azt a nagyszabású ügyet, amelyet a Regna igazgatósága a Silvarom bucaresti-i fakeskedelmi társasággal kötött. A szerződés értelmében a Regna kerekben 100.000 köbméter fenyőgömbfát adott el a Silvaromnak, 805 lejes köbméterenkénti egységen. A faanyagot a Regna Silvarom rendelkezéseinek megfelelően vágja fel és az árut a Silvarom maga exportálja Németországba. A Silvarom ezenkívül nagyobb mennyiségű már kitermelt faanyagot is átvett a Regnától. Mindezekért a mennyiségekért a Silvarom 106 millió lejt fizet a Regnának, mely 56 millió lejt már kézhez is kapott. A Silvarom egyébként a Deutsche Forstwirtschaft érdekelttségéhez tartozik.

Hiány mutatkozik a börzsi piacon. Az Argus legutóbbi számának jelentése szerint a jelenleg rendelkezésre álló börzsi készletek meglehetősen csekélyek. A lap utal arra, hogy az ország börzsi készletének több, mint tíz százalékát Besszarábia szállította és ezért részben ezzel a körülménnyel magyarázható a készletek csökkenése.

Mikor lehet felmondani a bevonult tisztviselő helyettesítő alkalmazottnak

Egy kolozsvári cég összpontosított alkalmazottja helyettesítésére új tisztviselőt vett fel azon kikötéssel, hogy a régi alkalmazott visszatéréseig fogja szolgálatban tartani. Az ideiglenes alkalmazott elbocsátása után perit indított a cég ellen jogtalan felmondás címén. Az alkalmazott előadja keresetében, hogy nem tekinthető fix időre történt alkalmaztatásnak, ha annak ideje nincs számokban kifejezve. Továbbá megszűnt a fix időre szóló alkalmaztatás esete és bizonytalan időre szóló munkaszerződésre változott a jogviszonya azáltal, hogy az illető alkalmazott a hónap hatodik napján tért vissza és a cég a következő hó elsejéig tartotta szolgálatában, amidőn felmondott neki.

A munkaadó arra hivatkozott, hogy a folyó év január 11-i minisztertanácsi jegyzőkönyv 7. szakasza szerint jogosan történt a felmondás, minthogy a minisztertanácsi jegyzőkönyv az összpontosított tisztviselő helyettesítésére felvett munkaerők elbocsátását lehetővé teszi. Nem szűnt meg a fix időre szóló alkalmaztatási szerződés azáltal, hogy az összpontosított tisztviselő megérkezése után a hónap végéig az új tisztviselő állásában maradt, minthogy a munkatörvény 78. és 93. paragrafusai szerint felmondani csak hónapfordulón lehet. A munkabíróság a munkaadó érvelését elfogadta.

Kereskedelmi tárgyalások Belgrád és Athén között. Belgrádból jelentik: Megkezdődtek a görög-jugoszláv kereskedelmi tárgyalások. Aridopolos a görög küldöttség vezetője nyilatkozott a „Politika” munkatársa előtt és kijelentette, hogy igen örül a megszakadt görög-jugoszláv kereskedelmi tárgyalások folytatásának, ami mindkét állam boldogulását és fejlődését fogja biztosítani.

Visszaadták a nagyszalontai Economia szövetkezet működési jogát. A Nagyszalontán működő Economia sertéshizláló és értékesítő szövetkezet felszámolását rendelte el a Nemzeti Szövetkezeti Intézet, elrendelvé, hogy a szövetkezet likvidálását a Bihorai Szövetkezet eltesse meg. A szalontai érdeklődők ez ellen az intézkedés ellen előterjesztéssel éltek és a Szövetkezeti Központ dr. Soós István országgyűlési képviselő kérte fel, hogy a Nemzeti Szövetkezeti Intézetnél járjon el a szövetkezet további működésének engedélyezése tekintetében. A Nemzeti Szövetkezeti hivatal I. évi junius 25-én tartott ülésében üböi engedélyezte a szövetkezet működését és megszüntette azon határozatát, amely elrendelte a szövetkezet felszámolását. Így a szalontai gazdák továbbra is folytathatják működésüket.

Nagyban árusító kereskedőre nem vonatkozik az árak feltüntetésének kötelezettsége. Az Aquilla részvénytársaság kolozsvári cég szilágysomlyói fiókját az üzérkedési ügyekben ítélkező bíróság kezelt pénzbüntetésre ítélte meg az ellenőrző közegek jelentése szerint az árucikkeken nem voltak feltüntetve az árak. A zilahi törvényszék felfeltette a céget és főrölte a bírságot, azzal az indokolással, hogy az Aquilla kicsinyben nem árusít, a nagyban kereskedőre pedig az árak megjelölésének kötelezettsége nem vonatkozik. Az állam zilahi ügyvédje fellebbezett az ítélet ellen a nagyváradi ítélőtáblához, minthogy azonban az Aquilla nem jelent meg, a fellebbezési tárgyalást el kellett halasztani.

Az üzemvezetők a munkatörvény szempontjából magántisztviselők. A munkaügyi minisztérium junius 13-án kelt 9.157. számú rendelete vélelmez tisztázza az üzemvezetők, illetve műhelymesterek jogi helyzetét a munkaszerződések és a munkatörvény egyéb intézkedései szempontjából. A rendelet kimondja, hogy az üzemvezetői tisztséget betöltő mesterek, továbbá munka-csoportvezetők a munkaszerződések-ről szóló törvény negyedik fejezete értelmében magán tisztviselőknek tekintendők és így a vonatkozó törvény jogai rájuk is vonatkoznak.

Negyedmillió lejt kártérítést kap, mert katonai szolgálat miatt elbocsátották Czitrom Sándor könyvelő 8 éve a marosvásárhelyi Speranta vakgyár szolgálatában állott. Az elmúlt év szeptemberében katonai szolgálatra vonult be és amikor tavasszal leszerelt, Szakács Anna, a gyár tulajdonosnője csak mint napi-díjazt volt hajlandó továbbra is alkalmazni. A könyvelő ilyen körülmények között kénytelen volt a gyár vállalat kötelékéből kilépni, majd pedig kártérítési keresetet indított Szakács Anna ellen. Követelte, hogy a felmondási időre járó összeget, a külön fizetést, amelyet a törvény biztosít arra az esetre, ha katonai szolgálatot teljesít. A szabadságidőre teljes fizetést kért. A követelés végösszege 260 ezer lejt tett ki. A munkabíróság most tárgyalta az ügyet és a keresetnek részben helyt adott. Az ítélet szerint a gyár tulajdonosnője köteles megfizetni a következő tételeket: 50 ezer lejt tulajdonosként, 16.800 lejt fizetést a szabadságidőre, 5500 lejt május hónapra, 22 ezer lejt 4 havi felmondási időre. A kártérítés összegét a bíróság 165 ezer leiben állapította meg.

A „Consum” legújabb száma részletes cikkben foglalkozik a pénzügyi helyzet most készülő félévi mérlegével és megállapítja, hogy az év első négy hónapjának üzleteredményeit az utóbbi két hónapban bekövetkezett forgalomcsökkenés kedvezőtlenül befolyásolta. A pénzügyi helyzet a bankvilág legújabb eseményei, a mérlegeredmények rovatában parti és kereskedelmi vállalatok mérlegkritikája, közmunkák és közszállítások rovatban pedig a július hónapra kiírt állami és megyei hatósági közmunkák és közszállítások olvashatók. Kérjen műtárványszámot a kiadóhivataltól: Cluj, Str. Reg. Maria 48.

Legújabb jelentéseink:

Elfogták az angolok az „Ile de France” francia luxus-óceánjárót

Brüsszelt bombázták több ízben az angol repülők. Lefoglalják Itáliában az idegen állampolgárok ipari és kereskedelmi vállalatait

Megsemmisült egy angol légiraj a stavangeri német ágyuk tüzeben

Washingtonból jelentik: Az „Ile de France” nevű francia személyszállító óceánjárót, amely az Egyesült-Államok partjaitól indult el Európa felé, az angol hadihajók elfogták és Singapore kikötőjébe kísérték. Az óceánjárón ma már angol lobogó leng.

Angol lagitámadás Brüsszel ellen

Brüsszel. (Rador.) Angol repülők többször bombázták Brüsszel városát, azonban a felszálló német vadászgépek részben lelőtték részben elűldözték őket. Számos röpiratot dob-
tak le, melyben bejelentik, hogy amennyiben német csapatösszevonásokat figyelnek meg a belga fővárosban, nem tekintik többé nyílt városnak Brüsszelt.

Nem megy az Atlanti óceánra az amerikai flotta

Washington. Ritterson tengernagy, az amerikai flotta főparancsnoka visszatért Washingtonba Roosevelttel folytatott tanácskozásáról. A Fehér Házban megjelent újságíróknak kijelentette, hogy nincs szándékában az amerikai flottát a Csendes óceánról az Atlanti óceánba vezényelni.

Balsikerű angol légitámadás Stavanger ellen

Berlin. (Rador.) Tizenkét angol repülőgép a stavangeri repülőteret támadta meg. A felszálló német vadászgépek közülük tizenegyet lelőttek, míg a megmaradt egy angol repülőgépet légvédelmi német ágyuk semmisítették meg.

Háborus uszítás az egyiptomi parlamentben

Berlin. (Rador.) Az egyiptomi parlament tagjainak körében nagy felháborodás uralkodik a képviselőház elnöke ellen, aki a parlament titkos ülésén olyan értelmű beszédet mondott, hogy Egyiptom lépjen háborúba Anglia oldalán Németország ellen. Mint ismeretes, a képviselőház nem fogadta el az elnök indítványát és csupán a diplomáciai viszonyt szüntette meg Olaszországgal. Az egyiptomi parlament legnagyobb pártja, a Saadi-párt követeli az elnök és környezetének eltávolítását, mert megállapítható, hogy akcióját az egyiptomi és angol szabadkőművesek irányították, akiknek vezetője Lun egyiptomi anglikán püspök.

A „Strasbourg” kapitányának jelentései

Vichyből jelentik: A francia tengernagy hivatal jelentései, hogy a „Strasbourg” nevű francia hadihajó kapitánya, miután Toulonba érkezett, elmondotta, hogy az oráni kikötőből való távozása közben két angol torpedórombolót elsüllyesztett, ezenkívül másik kettőt, melyek útját állták a francia hajónak, ugyancsak súlyosan megrongált. A kapitány a továbbiakban jelentette, hogy a parti ütegek súlyosan meg-

rongálták a „Hood” nevű angol nehéz cirkálót. Az angolok ezenkívül egy tengeralattjárót is veszítettek. A tengernagy hivatal közölte, hogy az angol hajók zárlat alá vették Martinique szigetét. (Rador.)

Idegen ipari vagyonok elkobzása Itáliában

Róma. Ma megjelent kormánydekrétum értelmében mindazon kereskedelmi és ipari vállalatokat, amelyek ellenséges államok, vagy azok polgárainak tulajdonát képezik, egész Olaszország területén bíról uton lefoglalták.

A francia sajtó az angolok bánásmódjáról

Vichy. A francia lapok nagy megdöbbenéssel írják az angol tengerészet kiméretlen és ellenséges aktusairól, amelyek most már a legszörnyesebb brutalitásig fajultak. Alexandriaiban már demobilizálták a francia hajóegységeket — az angol jelentések szerint — minden incidens nélkül, az Antillákban blokád alatt tartják egykori szövetségesük hajóit. Alexandriában a franciák ellen gyilkosságok sorozatát követik el az angolok, állandó üldözések, házkutatások és inzultusok vannak napirenden a franciák ellen. Az angol kikötőkben levő francia hajók legénységét úgy kezelik, mint a közönséges gonosztevőket és közülük többet már ki is végeztek. A legutolsó értesülések szerint az angolok Martinique elzárták a világtól.

A főudvarnagyi hivatal 42. számú közleménye

Bucuresti. Öfelsége főudvarnagyi hivatalának 42. számú közleménye. Öfelsége főudvarnagyi hivatala jelenti:

— Ma, Julius 9-én, Öfelsége kihallgatáson fogadta dr. V. Gomoju közegészségügyi minisztert, dr. V. Grulia professzor, Igazságügyminisztert és Aldea Aurel hadosztálytábornokot. Déli 13 órakor Ion Inculet vezetésével egy besszarábi menekült küldöttséget fogadott az Uralkodó, majd 13 óra 45 perckor az észak-bukovinai menekültek küldöttsége jelent meg Ion Nistor vezetése mellett. Esti 19 órakor Öfelsége részvételével a Nemzet Pártjának központi helyiségében rendezett ünnepségen

Bahama kormányzójává neveztek ki Edward windsori herceget

London. A Reuter-iroda jelentése szerint Edward windsori herceget a Bahama-szigetek főkormányzójává neveztek ki.

Közvetlen összeköttetés Svájc és az USA között

Berlin. (Rador.) Julius 10-én avatták fel a közvetlen rádió útján működő telefonösszeköttetést Bern és Newyork között. Egelőre csak a két ország közötti távbeszélő kapcsolások fognak működni.

Az olasz sajtó a francia kötelezettségekről

Róma. (Rador.) A Giornale d'Italia rövidesen a következő Anglia elleni támadásról ír, és megállapítja, hogy Olaszországnak alkalma lesz hatalmas fegyveres erejét megcsillagtatni. Ami Franciaországot illeti — írja az olasz lap — nem lehet komoly ténvezőnek tekinteni ebben a hadműveletben, mert Franciaország múltbeli működését távolról sem lehet elfelejteni és a felelősség kérdését sem lehet figyelmen kívül hagyni. Franciaországot legyőzték és legyőzött is marad, ha belpolitikájában a józan ész útjára tér is át és kétségtelen, hogy eleget kell tennie a német és olasz igényeknek és követeléseknek. Olaszország egyenként flottájával harcolni fog Anglia ellen a Földközi-tengeren, a Vörös-tengeren, az Atlanti óceánon, míg szárazföldi hadserege Kriniekánál, Keletafrikában annak nyugati, déli és keleti részén teljesíti kötelezettségét.

Legújabb sport!

A válogatott Németországba, a Rapid Szabadkára utazott

Bucuresti. Ma este utazott el a fővárosból az FC Rapid és a román válogatott csapat. A Rapid holnap játszik a kis KK elődöntőjében Szabadkán, míg a román válogatott németországi mérkőzésére indul.

Bucurestiből jelentik: Tegnap este összeállították Románia válogatott csapatát a Julius 14-iki román-német mérkőzésre. Az összeállítás szerint Frankfurtba utaznak: David, Slivat, Sierra, Moldoveanu, Juhász, Lupas, Orza, Ploesteanu, Barátky, Reiter, Bogdan, Tartalékok: Mihăilescu, Lenghel és P. Radulescu.

APRÓHIRDETÉSEK

A 69094. számú, 1938 július 18-án megjelent miniszteri rendelet alapján az apróhirdetések ára a következő módon állapították meg: Alkalmazást keresők, elveszett, eltűnt egyének, vagy tárgyak hirdetése, fürdő és gyógyhely hirdetések szavankint 1 leu. Egyéb apróhirdetés szavankint 2 leu. A fenti rendelet értelmében az apróhirdetésekre ari előre fizetendő

OKTATÁS

Német és olasz nyelvet intányosan tanítók. Cimeket a kiadóba kérek. 3161

ALKALMAZÁST NYER

Megbízható férfit keresek vendéglő vezetésére. Curticean, Cal. Saguna 90. 3158

Megbízható, szerényigényű nő betegápoláshoz felvétetik. Jelentkezni délután 2-3 között. Cim a kiadóban. 3160

LAKÁS

Kétszobás magánház, elő- és fürdőszobával, nagy műhellyel és kerítéssel kiadó, esetleg eladó. Str. Numa Pompiliu 72a. Erd.: Str. Caragiale 2. 3159

Garconlakásnak, vagy irodának kiválóan alkalmas lépcsőházi bejárati kétszoba, butorozatlan, kiadó. Str. Moise Nicoară 12. II. em.

VÉTEL - ELADÁS

Keleti összekötők, Singer varrógép, festmények, nagy ebédőszőnyeg, kelim asztalterítő, diványpárnák, dohányzóasztal-ka eladó. Megtekinthető 10-12-ig és délután 5-7-ig. Str. Moise Nicoară 9-11. I, 8.

INGATLAN

INGATLANOK eladásának és vételének közvetítése minden árfokozatban. KÖLCSÖNÖK elsőhelyi betáblázásra. HATSCHEK Ingatlanforgalmi iroda, Arad Bul Carol 46 (Lakás agyanoit) Telefon: 26-95. 1505

KÜLÖNFELEK

Butort, szőnyeg, írógépet, kasszát, ezüsttárgyakat, antik ékszeri veszek, landóan a legmagasabb árban. Keresni megvételre olcsó zongorát és pianót. Zalogcéduláját olcsón hosszabbtíruk. Jölegel nyujunk. Tempo, Fischer Elizabeta. 2999

PUHA ÓLMOT VESZÜNK

Cim a kiadóban.